

Свято, з якого починається громадянська гідність

Щороку у День Конституції ми згадуємо про права та гарантії, розмірковуємо, яке значення для кожного з нас має Конституція.

Але тепер коли наша країна переживає повномасштабне вторгнення росії, ці питання перестали бути предметом для роздумів.

Бо тепер ми точно знаємо, що насправді Конституція глибоко закарбована у серці кожного українця. Через повагу, єдність, готовність допомагати, захищати і разом боротись за нашу свободу та незалежність.

Через усі ті прояви людяності та сміливості, які продемонструє наш народ під час війни. Через любов до своєї країни.

Сьогодні ми знову захищаємо нашу Незалежність і нашу Конституцію, зі зброєю в руках і кожен на своєму фронті: інформаційному, дипломатичному, економічному та культурному!

І ми обов'язково переможемо!

Які права можуть і НЕ можуть бути обмежені під час воєнного стану

Коли у країні понад третій рік триває війна, люди звикають до обмежень: комендантська година, заборона мітингів, перевірки документів на вулиці... І здається, що всі наші права просто держава може «поставити на паузу». Але це не так.

Не існує такого стану, як «повне скасування прав». Навіть на війні ви залишаєтесь громадянином – із правами та гідністю.

Ваші права з вами завжди. Пам'ятайте: право на життя, гідність, справедливий суд і захист – не скасовується ніколи. Знайте свої права. Звертайтеся по допомогу. Якщо ви зіткнулися з порушенням – захищайтесь. Є інструменти, є юристи, є Конституція

– і вона не на паузі.

Закони діють навіть під час війни. Якщо ви знаєте свої права – вас складніше залякати або обманути.

В умовах воєнного стану громадяни зберігають право оскаржувати будь-які дії або бездіяльність органів влади у національних судах. Якщо особа вважає, що її права порушені, але не отримує належного захисту в Україні, вона може звернутися до Європейського суду з прав людини. Проте ЄСПЛ оцінюватиме, наскільки законно і пропорційно Україна застосувала обмеження, передбачені ст. 15 Європейської конвенції з прав людини (тобто чи не перевищили вони меж, продиктованих воєнною ситуацією).

У Палаці Потоцьких відкрили Школу лідерів для дітей

НА ТЕМИ ДНЯ

3 стор.

АВТОГРАФ як те, що залишається ПІСЛЯ ОБІЙМІВ

НАТХНЕННЯ

5 стор.

Міський голова Івано-Франківська прозвітував перед громадою

Міський голова Івано-Франківська Руслан Марцінків прозвітував перед громадою про зроблене у першій половині 2025 року.

Попри складні виклики воєнного часу, громада продовжує працювати, підтримувати, допомагати й розвиватися, зазначають у пресслужбі Івано-Франківської міської ради.

Найголовніші пріоритети для нас залишаються незмінними:

- підтримка військових та їхніх родин
- пониження та доступність для людей з інвалідністю, поранених захисників
- розвиток медицини і реабілітації, модернізація лікарень і поліклінік
- надійна освіта для дітей і молоді, підтримка наших талановитих дітей, які зростають у час війни

Під час звіту міський голова відзначив героїв Івано-Франківської громади:

— Медаллю «За честь та звитягу» нагороджено Ігоря Гуменяка, військового 78 батальйону 102 бригади, який майже два роки перебував у російському полоні.

— Посмертну відзнаку вручено матері полеглого воїна Юрія Пицюка «Франика», бійця 42 бригади. Йому назавжди 32 роки...

Медаллю «Творимо перемогу разом» нагороджено:

Вікторію Пицюк (Торес) – засновницю й директорку БФ «Волонтерський штаб 4.5.0», що з перших днів повномасштабного вторгнення допомагає фронту

Петра Овсянецького – члена Співки волонтерів Прикарпаття, який здійснив понад 50 поїздок у найгарячіші точки від початку війни

«Ми не зупиняємось. Всупереч усім загрозам, ставимо перед собою цілі й рухаємося до їх досягнення. Продовжуємо працювати і наближати нашу спільну перемогу», – зазначив міський голова.

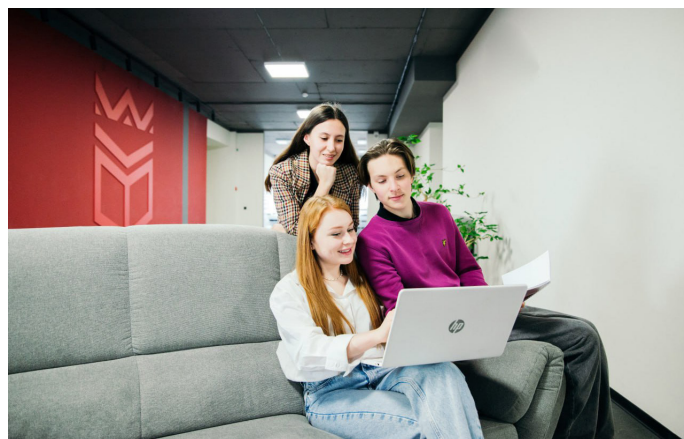
Оновлення в системі вищої освіти України. Про що мають знати абітурієнти 2025 року

З першого липня розпочинається вступна кампанія 2025 року, і є низка оновлень, про які повинен знати кожен абітурієнт. Зокрема, цього року змінилися традиційні коди спеціальностей та деякі назви галузей знань. Для вашої зручності фахівці Університету Короля Данила надають пояснення актуальних нововведень.

Відтепер усі галузі знань матимуть шифр, що складається з великої латинської літери та цифри, замість звичних трізначних кодів, які використовувалися раніше.

Наприклад, галузь знань «Право», замість шифру 081, тепер D8 Право, а «Інженерія програмного забезпечення», замість 121, тепер F2. Такі оновлення покликані не лише вдосконалити систему підготовки здобувачів вищої освіти, а й сприяти мобільності українських студентів у міжнародному освітньому просторі. Це нововведення торкнеться як освітніх програм безпосередньо, так і подальших етапів у системі вищої освіти, зокрема звітності, ліцензування та акредитації.

Позначення галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, має такий вигляд: «А» – освіта, «В» – культура, мистецтво та гуманітарні науки, «С» – соціальні науки, журналістика та інформація, «D» – бізнес, адміністрування та право, «Е» – природничі науки, математика та статистика, «F» – інформаційні технології, «G» – інженерія, виробництво та будівництво, «H» – сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина, «I» – охорона здоров'я та соціальне забезпечення, «J» – транспорт та послуги, «K» – безпека та оборона.

Перелік структурно і кількісно наближений до переліку галузей Міжнародної стандартної класифікації освіти та є черговим кроком до переходу на єдині статистичні стандарти та системи класифікації для гармонізації державної статистики із такими міжнародними стандартами та рекомендаціями, як міжнародні стандартні системи класифікації ООН.

«Українська система освіти впевнено рухається в європейському напрямку. Зокрема, згідно зі стандартами європейської освітньої моделі, шифри спеціальностей тепер починаються з літери – зроблено для кращої систематизації та впорядкування. Літера позначає широку галузь знань, а цифри деталізують конкретну спеціальність у межах цієї галузі. Такий підхід робить систему більш логічною та зрозумілою як для студентів, так і для роботодавців», – зазначає тимчасовий виконувач обов'язків проректора з навчальної роботи, проректор із методичної роботи Ярослав Штанько.

Не в гаманці, а в телефоні: Франківськ модернізує картку «Галка»

Уявіть, що ваша картка «Галка» тепер завжди з вами – не в гаманці, а прямо у телефоні! Саме таку зручну програму створює для іванофранківців компанія Easy Pay. Більше не треба буде хвилюватися, чи забули ви картку вдома, чи скільки на ній грошей. Все буде легко і просто: поповнити «Галку», перевірити баланс та навіть бачити, де ви їздили – і все це з вашого смартфона.

Компанія Easy Pay – це не просто розробник додатків, а одна з найбільших фінансових груп в Україні з 15-річним досвідом. Вони вже давно займаються платежами для мешканців по всій країні, маючи власні додатки, сайти та термінали, які ви бачите у супермаркетах. Тепер Easy Pay прийшла до Івано-Франківська, щоб допомогти створити «розумне місто» на базі свого перевіреного додатку. Ця компанія вже впроваджує Smart City рішення в п'яти містах України, і дуже пишається тим, що Івано-Франківськ обрав саме їх для цього важливого кроку.

Антон Авраменко, представник та співвласник групи FinTech EasyPay, розповів, що вони розширюють співпрацю з Івано-Франківськом. Він представив чотири головні функції, які стануть основою «Smart City» у смартфоні містян.

«Наразі – це наше продовження співпраці з містом, тому що ми працюємо вже багато років по різних продуктах. Ми зробили інфраструктуру для фінансових послуг у місті. Продовження цієї співпраці – це розширення послуг попереднього додатку Easy Pay. На основному етапі будуть 4 функції, які будуть складати

базовий функціонал Smart Міста. Перша функція – це те, що кожен громадянин побачить свою картку, зможе підключити свою картку «Галка» в додаток, побачити її баланс і виписку, а також поповнити її. Друга функція – для водіїв, вони зможуть зручно оплатити паркування одним кліком, або сплатити штраф. Третя функція, дуже важлива для міста, – це комунікація містян із містом: вкладка новин та інформації, а також можливість подати базові заявки до ЦНАПів. Четверта функція – це оплата всіх комунальних послуг у рамках єдиної квитанції, де громадянин, ввівши свою адресу, зможе побачити усі платежі, які йому потрібно сплатити», – розповів представник компанії Easy Pay Антон Авраменко.

Івано-Франківськ стане одним з перших міст в Україні, де пластикова картка «Галка» перетвориться на віртуальну. Це не просто розширення функціоналу, а крок до універсального мобільного застосунку, який об'єднає транспортні послуги з оплатою комуналки, інформаційними повідомленнями та іншими корисними функціями. Це дозволить перевести частину пасажирів з банківських карток на більш зручну і вигідну «Галку» в телефоні.

«Це надзвичайно таке сучасне рішення, яке дозволить нам розвивати й інші послуги. Основна послуга – це транспортні перевезення, але ми надіємося, що картка буде також розвиватися в інших напрямках», – підсумовує Івано-Франківський міський голова Руслан Марцінків.

Фотопроект «Коли любов стала пам'яттю» відкрився у Калуші

У Краєзнавчому музеї Калушини триває виставка «Коли любов стала пам'яттю» – фотопроект, що розповідає 50 історій родин, чії близькі загинули, захищаючи Україну. Це не просто фотографії, а глибоке свідчення втрати, пам'яті та гідності.

Кожна з 50 світлин представляє одну родину, у чиїх серцях назавжди закарбувалися образи загиблих Героїв. На фото зображені рідні – матері, дружини, діти, сестри – поруч з особистими речами Героїв. Це речі, що були винесені з поля бою, понівечені війною: зупинені годинники, телефони, що вже ніколи не задзвонять, чи предмети з мирного життя, які стали символами нездійснених мрій.

Проект реалізований Калуською міською радою спільно з ГО «Сім'я Героя Калуша», яку очолює Ірина Кушлик. Авторкою зворушливих фотографій стала Наталія Кулай, а дизайнерську обробку здійснив Микола Пилипів – фахівець принт-мережі «Сако» та учасник бойових дій. Важливу підтримку надали Ольга Атаманчук (артстудія «Місто») та Алла Терещенко (директорка ПК «Мінерал»), яка й запропонувала ідею формату виставки.

Світлини створювалися протягом жовтня 2024 – березня 2025 року. Виставка є потужним нагадуванням про ціну, яку Україна платить за свою свободу, та вшануванням пам'яті полеглих захисників.

У Палаці Потоцьких відкрили Школу лідерів для дітей

В Івано-Франківську вп'яте поспіль відкрила свої двері Школа лідерського зростання «Я можу!». Проект, організований Службою у справах дітей, покликаний розвивати лідерські якості у юних франківців.

З 23 червня понеділка і до середини липня на дітей та підлітків чекає насичена програма. Учасники школи матимуть змогу відвідувати різноманітні заняття, вчитися співати й малювати, освоювати танцювальні рухи. Також у програмі передбачена школа юного кінолога, цікаві екскурсії, навчання навичкам першої допомоги та багато іншого.

Червень

Червень червлений – губи солені
 Ще і печуть, як вогонь.
 Червень на тілі твоїм гобелени
 Вишив по шифру долонь.
 Що нам робити з непроханим сумом,
 Як подолати місток?
 Очі твої віддавали тим струмом,
 Що прошивав до кісток.
 Всі твої сни розкладаю на ноти,
 В них ще міцна тятива.
 Хто нам, скажи, повстановлював квоти
 На запізнілі слова?
 Їх не зберу, розлітаються з тріском,
 Ще й відголосять плачем.
 Червень червлений плакав любистком
 І розливався дощем.
 Дай ті жалі, я затисну у жмені,
 Ще й заплету в переплет;
 Червень червлений – губи солені,
 Але на смак, наче мед...

Ірина Фотуйма

П'ять хвилин

пахнуть вишні, а ми тікаємо, як вода
 то нічого, що ми оточені, не біда
 ти просто не озирайся, бо ти не з тих
 не ховай автоматів, не смій при них
 я прикрию долонями нашу одну свічу
 не дивись, що я плачу і що тремчу
 не дивися назад, там старі стрільці
 лиш тримай мою руку в своїй руці
 лиш тримай мою руку і кулемет
 я люблю твої темні очі у цей момент
 я цілую тебе на ходу, на бігу в чоло
 пів життя пропустили, а пів пройшло
 не дивися, що чорне море мені з-під вій
 я люблю твої очі і запах твій
 усміхнися, до вистрілу п'ять хвилин,
 косо-криво як вмієш лиш ти один
 і плювати, що нас убила якась судьба
 нам до ранку лишилась одна доба
 нам ще трохи, ще зовсім трохи нам до ріки
 вийде лис і покаже старі стежки
 вийде вовк і залиже сліди в крові
 доки ми ще живі, доки ми ще живі...
 доки вишні, вітер, весна і небесна синь
 не покинь мене серед відчаю, не покинь...

Власта Власенко

Особливий рай

Місячне яблуко принести з нічного ринку.
 Злива б'ється в долоні, як упіймана рибка.
 Сіллю живою просиплешся, полуденно і дзвінко,
 і проростеш у кожну мою сторінку:
 є особливий рай для ніжних і сірооких.
 Червень означає ружами відстань кроку.
 Стільки хвиль золотих і зелених зірок.
 Світу – замало. Літо – завжди коротке.
 Запам'ятати тепло пальцями та губами.
 Між прозорих літер пульсують шалені барви.
 Що нам лише не старалося віку збавити,
 що лиш не хлюпало кров'ю на білу браму.
 Але дивись – лишилась остання правда:
 ніжних і сірооких ніхто не годен скарати.
 І місток над вулканічним кратером
 птаха книжкова лаштує
 зі свого пера.

Катерина Калитко

Бджоли... рятують!

Бджолині хорали сьогодні, мов янгольський спів.
 Над липовим цвітом у піжмурки грається сонце.
 Вже червень дозрів. У першій декаді дозрів!
 І навстіж у літо простер золотаве віконце...
 Раї полуничні зреклися оголених єв.
 Сьогодні адами рахують поламані ребра.
 А листя клапате звисає з розлогих дерев,
 аж так, що не видно подекуди крайчика неба.
 Та бджоли рятують над липовим цвітом цей світ.
 Ці дні перестиглі, що котяться долі, як вишні.
 Допоки оплакує серце скривавлений слід.
 І вперто мовчить на сльозу ту Всевишній...

Леся Генник

Ательє для душі

Радше весна, а не літо –
 шарж, невротичний ескіз.
 Сукня із неба пошита,
 дощ, парасоля, каприз.
 Виросте сонце з півоній
 Вихлюпнуть груди сумне.
 Та не тепер... не сьогодні
 Будда черешні зірве.
 Ти підійдеш обережно,
 Зловиш п'їтму на вуста.
 Скажеш: «Для чого одежа?»
 Краще носи небеса...»

Наталя Мрака

АВТОГРАФ як те, що залишається ПІСЛЯ ОБІЙМІВ

19 червня о 15 годині у Читальній залі ЦБ Івано-Франківської МЦБС відбулася презентація книги Марічки Федорів «Торкнися мого «Автографа»».

Модерувала подію Тетяна Мороз, яка є однією із авторок передмови до книги. Ось як описує «Автограф» та тонке світовідчуття Марічки у своїй передмові шановна письменниця – Ольга Деркачова: «Чи ви колись у дитинстві малювали зелених котиків чи фіолетових зайчиків? Певно, малювали. І дорослі казали вам, що так не буває, і просили намалювати їх правильно та нормально, таким чином готуючи нас, маленьких, до дорослого життя. Ми виростаємо, часто забуваємо, як були дітьми, і ось уже ми вчимо і розповідаємо нашим дітям, що та як буває чи не буває. Марічка Федорів не забула. Тому присутність у її творах неможливого цілком можлива».

В естетичному фотовідгуку в своєму книжковому блозі Тетяна Мороз ділиться враженнями – післясмаком читань: «Історії, поміщені в цю книгу, легкі й глибокі, солодкі як розтоплений шоколад, елегантні як серпанок вранішнього туману, соковиті як суниці в газетному ріжку. Їх можна читати на узбережжі річки, насолоджуватись під стук коліс потяга, читати під нотки білого напівсолодкого. Ставити поміж сторінок закладинку й продовжувати наступного дня. Бо вони як вишукані цукерки, післясмак від яких аніскілечки не поступається смаку, а тонким шлейфом торкається серця».

Сама письменниця трактує назву своєї книги як те, що залишається після обіймів. «Вона про Автографи, які люди залишають у моєму житті, – ділиться Марічка Федорів. – Кожен з них неповторний, незабутній, як обійми, що торкаються серця, як аромат квітів після дощу, сонце, яке ти носиш у собі і автографи на книзі. Дякую, що залишаєш по собі автографи у моєму серці. Вони незабутні!».

На заході були присутні наставники та друзі письменниці, бібліотекарі, поціновувачі місткою у багато-сеновості малої прози.

Особлива гостя – ілюстраторка Олена Комарницька. Саме вона творила візуальний супровід книги. Вже дивлячись на обкладинку й промальовану крилату назву книги відчувається унікальний стиль мисткині: монохромний, витончений. Кожну ілюстрацію хочеться подовгу розглядати: чи то конверт із пуп'янками-сердечками, які цвітуть з листа у конверті, чи тепле саяво світло до історії «Викрадач ліхтарів». А яке

особливе оздоблення нумерації сторінок: синергія колеса й крила. Двох механізмів, котрі рухають цей світ: одні – до земного, нових локацій, інші – до окрайця вишневих хмарок і піднебесної мрійливості зі смаком цукрової вати.

Розпочали проведення заходу Хвилиною мовчання, згадавши тих, хто тримає небо над нами своїми сильними руками, ціною власного здоров'я і життя.

Далі завідувачка відділу обслуговування Абонементу ЦБ Ольга Кирста роздала присутнім цитати-передбачення із паперового серця-шкатулки, котрі напередодні підготували з Тетяною.

Присутні впродовж заходу мали змогу ділитися враженнями на спогаді про презентацію, розробленому модераторкою. Позаяк так важливо, аби авторка мала змогу розкрити його як велику листівку у будь-яку мить і дмухнути на серце аромат «Захоплення» із алябастрової плящини нашої щирості й тепла.

Теплою і зворушливою була інсценізація оповідання «Тендітним людям – тендітні брелки», виконана дитячою літстудією «Сюжет», очільницею якої є Марічка Федорів. Вона про автографи у вигляді подарунків, які залишають слід глибоко у серці.

Також на заході були представлені листівки «Сонце в кишені». Наставниця авторки, мовознавиця, кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри української мови Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, поетка Валентина Грещук зауважила, що ці листівки подобаються всім, незалежно від віку. Поетеса, дружина воїна Марічка Мудра зачитала оповідання «Смак прощення або Янголи на колесах», яке занурило всіх у магію моря, подорожей і мрій. Цю нотку підхопила Марічка Федорів і продовжила чарівним текстом про шоколадку. Від себе додала, що більшість з її оповідань написані в транспорті. «Мої автомобільні новели переважно не мають сюжету, – розповідає Марічка, – але вони про прощення, довіру, правду і брехню, тепло і затишок, про тих, хто окрилює і дарує натхнення!».

У своєму вітальному слові історик та краєзнавець Іван Тимів розкрив психологічний підтекст оповідань Марічки Федорів. Очільниця літстудії «Перлина» Лариса Мончак наголосила: «Автори, які розпочинають з поезії, згодом стають добрими прозаїками. Добре пам'ятаю Марічку, яка писала лише вірші. Тепер її прозові замальовки вражають глибиною образів і сенсів». А бібліотекарка Марія Зіняк поділилась враженнями про повість «Та не через гірлянду!». Також модераторка заходу відзначила, що письменниця є фіналісткою конкурсу «Різдво тривоги і сподівань», а її оповідання «Листівка для військового» увійшло до однойменної збірки. «Мала за щастя потрапити до списку авторів, які творять передріздвяну магію. Серед них: Олена Скулуватова, Ірена Яницька та багато інших».

Дійство було наповнене теплом і затишком, справжньою людською щирістю та непідробними усмішками. Сподіваюсь, що залишило автограф у душі кожного!

Щоб безпечно було влітку, нагадайте про це діткам

Канікули, дитячі табори, подорожі та щоденні прогулянки – це прямі ознаки того, що спекотний сезон вже розпочався. Попри всі можливості, які дарує літо, варто пам'ятати про безпеку при поводженні зі струмом. Вдома чи на вулиці, наодинці чи з друзями, беріть на замітку основні правила, щоб уникнути небезпеки.

1. Перше, мабуть, найбільш повторюване правило – не бавтеся електроприладами та не встромляйте пальці чи інші сторонні предмети в розетку (цвяхи, шпильки тощо), адже через тіло може пройти струм.

2. Не вмикайте до однієї розетки багато приладів одночасно. Перегрів розетки може спричинити пожежу.

3. Не забудьте вимкнути праску, якщо не користуєтеся нею. Аналогічно й з іншими електричними приладами.

4. Будьте обережні, коли використовуєте фен у ванній кімнаті. Не допускайте, щоб на нього потрапляла вода. За можливості, висушіть волосся в іншій кімнаті без зайвої вологості.

Також забороняється:

- Наливати воду в електрочайник, коли він увімкнений в розетку.

- Витирати мокрою ганчіркою електричні прилади, проводи, розетки, вимикачі, торкатися їх вологими руками.

- Затискати електропроводи вікнами або дверима, закріплювати їх цвяхами, перегинати, зв'язувати, ховати під килим.

- Вмикати несправну техніку, користуватися електроприладами з пошкодженою ізоляцією, торкатися оголених електропроводів.

- Вмикати незнайомі електроприлади без дорослих.

- Вішати речі на електропроводи, класти їх біля розеток або вимикачів.

- Вимикати з розетки прилад, смикаючи за шнур.

- Самостійно розбирати і ремонтувати електроприлади.

Якщо побутова техніка задимілася чи в ній виникло іскріння, потрібно одразу вимкнути автомати або зняти запобіжники (для цього варто повідомити дорослих), і в жодному разі не намагатися погасити електроприлад водою, якщо він під напругою. Зберігайте собі ці правила та проводьте канікули не лише весело, а й безпечно.

СМАЧНОГО!

Кабачки з куркою в духовці

Інгредієнти:

Курячі ніжки – 7 шт.

Кабачки – 1 шт.

Сметана – 100 г.

Гірчиця – 1 ст. л.

Куркума – 1 ч. л.

Часник – 3 зубчики.

Сіль, спеції – до смаку.

Приготування: У просторій чаші з'єднайте сметану і гірчицю. Додайте куркуму, сіль, спеції й подрібнений часник.

Кабачки нарізати квадратами по 2-3 сантиметри й додати в чашу з маринадом. Сюди ж додати курку. Перемішати й залишити на 1 годину мариноватися.

Викласти овочі з м'ясом у форму для запікання, накрити фольгою або кришкою. Запікати при температурі 180 градусів 45-60 хвилин. За 20 хвилин до закінчення, зняти кришку, щоб кабачки та курка зарум'янилися.

Кабачки з яйцем на сковороді

Інгредієнти:

Кабачки – 1 шт.

Курячі яйця – 1 шт.

Пшеничне борошно – 2 ст.л.

Рослинна олія для смаження.

Перець чорний мелений і сіль – до смаку.

Приготування: Наріжте кабачки на кільця товщиною не більше 0,5 сантиметра. Змішайте яйце з сіллю і перцем. У плоску тарілку насипте пшеничне борошно.

Кожен шматочок кабачка умочіть в яєчну суміш так, щоб він повністю був нею покритий. Потім кабачок покладіть в тарілку з борошном і обваляйте його з усіх боків.

Кабачки в клярі з яйця і борошна викладіть в розігріту олію на пательні. Обсмажте кожну партію шматочків кабачка на середньому вогні до утворення рум'яної скоринки, потім переверніть і також посмажте з другої сторони. Олії потрібно налити стільки, щоб шматочки кабачка до половини в висоту знаходилися в ньому.

Готові кабачки знімайте на тарілку з паперовим рушником – воно вбере зайвий жир.

Деруни з кабачків і картоплі на сковороді

Інгредієнти:

Кабачки – 200 г.

Картопля – 200 г.

Борошно – 3 ст. л.

Яйця – 1 шт.

Рослинна олія для смаження.

Перець чорний мелений і сіль – на свій смак.

Приготування: Кабачок натерти на середній тертці. Виділився сік злити. Картоплю також очистити й натерти на середній тертці. При необхідності картоплю злегка віджати.

З'єднати картоплю і кабачок, додати яйце і ретельно перемішати. Посолити, поперчити, всипати борошно і ще раз перемішати.

У сковороді розігріти олію і на середньому вогні обсмажити невеликі оладки з двох сторін до золотистої скоринки. Готові оладки викласти на паперовий рушник, щоб видалити надлишки жиру.

ПОНЕДІЛОК, 30 ЧЕРВНЯ

5 КАНАЛ

6.15, 7.10, 0.00, 0.45 Т/с "Спадкоємці Дель Монте"
8.00 Час новин. Підсумки дня (Повтор)
9.00 Хвилина мовчання
9.01, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00 Час новин
9.30, 10.15, 11.15, 12.35, 13.20, 14.15, 15.30, 16.15, 17.20, 18.20, 19.40 Марафон "Незламна країна"
14.40, 23.45, 3.15 Гра долі
20.00 Дайджест
20.35 Д/ф
21.45 Рандеву
22.45 Новини ВВС
23.00 Час новин. Підсумки дня
1.30, 4.45 Х/ф

НТН

6.00, 17.30 "Речдок" (12+)
8.45, 16.30 "Речдок. Велика справа" (12+)
9.45, 1.05 "Випадковий свідок"
12.20, 19.20 Т/с "ФБР - 4" (12+)
14.00, 21.00 Т/с "NCIS: Полювання на вбивцю" (12+)
23.30 Т/с "Таваї 5.0" (12+)
2.30 "Речовий доказ" (12+)
4.00 "Правда життя. Професійні байки"
5.00 "Таємниці світу" (12+)

ENTER-ФІЛЬМ

6.00 "Спеціальні репортажі Валерії Мікульської"
6.30, 1.30 "Квадратний метр"
8.00, 2.00 "Таємниці світу" (12+)
9.00 "Садів поради"
10.00, 0.30 "Удачний проект"
10.55 "Шість соток"
11.40, 17.15 Х/с Комісар Рекс
13.30, 23.00 Х/с Детектив Гурман
2.30 Правда життя (12+)
3.00 "Єдині новини"

ТЕТ

6.00 Чотири весілля
7.00 Найкраща оселя
8.00 Т/с "Дієта № 0"
10.00 Т/с "Баффі - винищувачка вампірів"
12.30 Х/ф "Літо на виноробні"
14.00 Х/ф "День Святого Валентина у винограднику"
15.30 Х/ф "Істи, молитися, кохати"
18.00 Х/ф "Теркулес"
20.00 Х/ф "Святий Вінсент"
22.00 Т/с "Пригоди Бампера і Суса"
23.00 Т/с "СидОренки - СидорЕнки. Ферма розбрату"
1.00 Т/с "Добра відьма"
2.30 Т/с "СидОренки - СидорЕнки"
3.25 Вечірка 3
4.20 Т/с "Батько рулить"
5.10 Ближче до зірок

СТБ

3.20, 1.35 Т/с "Хід прокурора" (12+)
4.00, 10.30, 2.10 Т/с "Історія одного злочину" (12+)
5.40 Т/с "Мислити як злочинець" (12+)
14.10 Т/с "Сліпа" (12+)
17.30 Т/с "Слід" (12+)
20.00 Т/с "К.О.Д." (12+)
21.50 Т/с "Черговий лікар" (12+)
23.45 Т/с "Агенти справедливості" (12+)

КАНАЛ "2+2"

6.00 "Шалені перегони"
7.55, 23.45 Т/с "Козирне місце" (12+)
14.45 Х/ф "Заручинці 3" (12+)
16.45, 1.25 "Загублений світ"
17.40 "Загублений світ. Нашадки скіфів"
18.35 Х/ф "Командир ескадрильї"
20.15 Х/ф "Гра на виживання" (12+)
22.00 Т/с "Чорний список" (16+)
4.35 "Джедаї"

КАНАЛ "1+1" УКРАЇНА

6.30, 3.00 "Сніданок з 1+1"
10.30 "Одруження наосліп"
12.15 Мелодрама "Школа 2" 31 с.
13.15 Мелодрама "Школа 2" 32 с.
14.15, 23.50 Детектив "Слідство веде Аврора Тігарден" 1 с.
16.05 Детектив "Новобранець" 39 с.
17.00 Детектив "Новобранець" 40 с.
17.55 Мелодрама "Школа 3" 1 с.
18.45 Мелодрама "Школа 3" 2 с.
20.00 Драма "Лікарка за покликанням" 9 с.
21.00 Драма "Лікарка за покликанням" 10 с.
22.00 Детектив "Новобранець" 41 с.
22.55 Детектив "Новобранець" 42 с.
1.40 "Життя відомих людей"

НОВИЙ КАНАЛ

3.30 Знають навіть діти
4.05 Екси (16+)
5.50 Середземноморський check-in
6.35 Х/ф "Шасливчик" (12+)
8.40 Орел і Решка. Земляни
10.30 Є питання
12.20 М/ф "Сезон полювання"
14.00 Х/ф "Сутінки. Сага. Світанок: Частина 1" (12+)
16.05 Х/ф "Сутінки. Сага. Світанок: Частина 2" (12+)
18.00 Т/с "Будиночок на щастя"
20.00 Х/ф "Парочка копів" (12+)
22.00 Х/ф "Гроші вирішують все" (12+)
23.50, 0.10 Х/ф "Чаклунство" (12+)
0.00 Звернення Президента
1.50 Служба розшуку дітей
1.55 Аферисти в сітях (12+)

СУСПІЛЬНЕ КУЛЬТУРА

6.00, 7.30 М/ф
7.00 М/с "Родина джінів 2020" 16 с.
7.40 Візуальний код
8.00 "Я.Є.ТИЛ." 1, 4 с.
9.00 Хвилина мовчання
9.01 Гімн України
9.05, 23.15 Культура на часі

9.35, 1.35 Д/ф "Зірки срібного екрана"
10.25 Д/ф "Спецпризначенці тваринного світу"
11.25, 11.50 Д/ф "Морські хижакі"
12.10 Іво Бобул. Концертна програма
13.00 Музика заради Перемоги! Концертна програма
14.00 Т/с "Хадсон і Рекс" 63, 64 с. (Канада) 2019 р.
15.40 Т/с "Клан ювелірів" 4, 5 с. (Україна) 2016 р.
17.30 Т/с "Центральна лікарня" 45, 46 с. (Україна) 2016 р.
19.10 Т/с "Таємниці" 31, 32 с. (Україна) 2018 р.
21.00 Х/ф "Мисливець на людей" (США) 1986 р.
23.40 Х/ф "Бал монстрів" (США) 2001 р.
2.20 Д/ф "Домівка на спині" (Україна) 2023 р.
3.15 Лекторій. Музика
3.45 Лекторій. Поезія
4.15 Лекторій. Література
4.40 Лекторій. Театр
5.10 Спецпроект "Спекотний лютий 2015"

UA: ПЕРШИЙ

6.00 Д/ф "Лицарі правозахисту" 3 с.
6.30 Д/ф "Лицарі правозахисту" 4 с.
7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.02, 9.30, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 0.00, 1.40, 3.15, 5.00 Суспільне Новини
7.10, 7.35, 8.05, 8.35, 9.05, 9.35, 10.10, 11.15, 12.15, 13.15, 14.15, 15.15, 16.15, 17.20, 18.15, 19.15, 20.15, 1.00, 2.30, 4.15 Інформаційний проект Суспільне.
Студія
9.00 Загальнонаціональна хвилина мовчання
17.10, 21.40, 0.40, 2.20, 3.55, 5.40 Суспільне Спорт
22.00 Д/ф "Без вас" 3 с.
23.00 Д/ф "1945: Рік, що змінив світ" 5 с.
23.50 Несеться

ВІВТОРОК, 1 липня

5 КАНАЛ

6.15, 7.10, 0.00, 0.45 Т/с "Спадкоємці Дель Монте"
8.00 Час новин. Підсумки дня (Повтор)
9.00 Хвилина мовчання
9.01, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00 Час новин
9.30, 10.15, 11.15, 12.35, 13.20, 14.15, 15.30, 16.15, 17.20, 18.20, 19.40 Марафон "Незламна країна"
14.40, 23.45, 3.15 Гра долі
20.00 Рандеву
21.45 Дійові особи
22.45 Новини ВВС
23.00 Час новин. Підсумки дня
1.30, 4.45 Х/ф

НТН

6.00, 17.30 "Речдок" (12+)
8.45, 16.30 "Речдок. Велика справа" (12+)
9.45, 1.05 "Випадковий свідок"
12.25, 19.20 Т/с "ФБР - 4" (12+)
14.00, 21.00 Т/с "NCIS: Полювання на вбивцю" (12+)
23.30 Т/с "Таваї 5.0" (12+)
2.30 "Речовий доказ" (12+)
4.00 "Правда життя. Професійні байки"
5.00 "Таємниці світу" (12+)

ENTER-ФІЛЬМ

6.00 "Спеціальні репортажі Валерії Мікульської"
6.30, 1.30 "Квадратний метр"
8.00, 2.00 "Таємниці світу" (12+)
9.00 "Садів поради"
10.00, 0.30 "Удачний проект"
10.55 "Шість соток"
11.40, 17.15 Х/с Комісар Рекс
13.30, 23.00 Х/с Детектив Гурман
2.30 Правда життя (12+)
3.00 "Єдині новини"

ТЕТ

6.00 Чотири весілля
7.00 Найкраща оселя
8.00 Т/с "Дієта № 0"
10.00 Т/с "Баффі - винищувачка вампірів"
12.30 Х/ф "Місячна принцеса"
14.30 Х/ф "Управління гнівом"
16.30 Х/ф "Великий"
18.30 Х/ф "Різдвяні туфельки"
20.00 Х/ф "Клік: Із пульту по життю"
22.00 Т/с "Пригоди Бампера і Суса"
0.00, 2.30 Т/с "СидОренки - СидорЕнки"
1.00 Т/с "Добра відьма"
3.25 Вечірка 3
4.20 Т/с "Батько рулить"
5.10 Ближче до зірок

СТБ

3.00, 10.25, 2.10 Т/с "Історія одного злочину" (12+)
5.35 Т/с "Мислити як злочинець" (12+)
14.10 Т/с "Сліпа" (12+)
17.25 Т/с "Слід" (12+)
20.00 Т/с "К.О.Д." (12+)
21.50 Т/с "Черговий лікар" (12+)
23.45 Т/с "Агенти справедливості" (12+)
1.35 Т/с "Хід прокурора" (12+)

КАНАЛ "2+2"

6.00, 4.30 "Джедаї"
7.40, 9.20 Т/с "Кістки" (12+)
11.55, 1.30 "Загублений світ"
16.20 Х/ф "Макс Пейн" (12+)
18.10 Х/ф "Робін Гуд"
20.05 Х/ф "Найманець" (12+)
22.00 Т/с "Чорний список" (16+)
23.40 Т/с "Козирне місце" (12+)

КАНАЛ "1+1" УКРАЇНА

6.30, 3.00 "Сніданок з 1+1"
10.30 "Одруження наосліп"
12.10 Мелодрама "Школа 3" 1 с.
13.00 Мелодрама "Школа 3" 2 с.
14.10, 23.50 Детектив "Слідство веде Аврора Тігарден" 2 с.
16.00 Детектив "Новобранець" 41 с.
16.55 Детектив "Новобранець" 42 с.
17.50 Мелодрама "Школа 3" 3 с.
18.55 Мелодрама "Школа 3" 4 с.
20.00 Драма "Лікарка за покликанням" 11 с.
21.00 Драма "Лікарка за покликанням" 12 с.
22.00 Детектив "Новобранець" 43 с.
22.55 Детектив "Новобранець" 44 с.
1.40 "Життя відомих людей"

НОВИЙ КАНАЛ

3.20 Знають навіть діти
3.40, 2.35 Розкажи історію
4.25 Екси (16+)
5.45 Середземноморський check-in
6.30 Х/ф "Скубі-Ду"
8.10 Орел і Решка. Земляни
10.10 Є питання
12.00 М/ф "Сезон полювання 2"
13.35 Х/ф "Лицарі Зодіаку" (12+)
15.25 Х/ф "Годзілла"
18.00 Т/с "Будиночок на щастя"
20.00 Є питання (прем'єра)
21.00 Х/ф "Сльози сонця" (12+)
23.10, 0.10 Х/ф "На відстані удару" (12+)
0.00 Звернення Президента
1.10 Х/ф "Ефект Лазаря" (16+)

СУСПІЛЬНЕ КУЛЬТУРА

6.00, 7.30 М/ф
6.35 М/с "Родина джінів 2020" 16, 17 с.
7.35 Візуальний код
8.00 "Я.Є.ТИЛ." 5, 8 с.
9.00 Хвилина мовчання
9.01 Гімн України
9.05, 22.50 Культура на часі

9.30 Д/ф "Зірки срібного екрана"
10.20, 10.45, 11.10, 11.35 Д/ф "Морські хижакі"
11.55 Анатолій Говорадло та гурт Svitzyz Band. Концертна програма
13.00 Музика заради Перемоги! Концертна програма
14.00 Т/с "Хадсон і Рекс" 64, 65 с. (Канада) 2019 р.
15.40 Т/с "Клан ювелірів" 5, 6 с. (Україна) 2016 р.
17.35 Т/с "Центральна лікарня" 46, 47 с. (Україна) 2016 р.
19.10 Т/с "Таємниці" 32, 33 с. (Україна) 2018 р.
21.00 Х/ф "Жага мандрів" (США) 2012 р.
23.20 Х/ф "Мисливець на людей" (США) 1986 р.
1.20 Х/ф "Бал монстрів" (США) 2001 р.
3.05 Інший фах
3.15, 4.15 Лекторій. Література
3.45 Лекторій. Кіно
4.40 Лекторій. Театр
5.10 Спецпроект "Мій прапор"

UA: ПЕРШИЙ

6.00 Д/ф "Записи під вишнею"
7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.02, 9.30, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 23.55, 1.40, 3.15, 5.00 Суспільне Новини
7.10, 7.35, 8.05, 8.35, 9.05, 9.35, 10.10, 11.15, 12.15, 13.15, 14.15, 15.15, 16.15, 17.20, 18.15, 19.15, 20.15, 0.55, 2.30, 4.15 Інформаційний проект Суспільне.
Студія
9.00 Загальнонаціональна хвилина мовчання
17.10, 21.40, 0.35, 2.20, 3.55, 5.40 Суспільне Спорт
22.00 "Ремовська Інтерв'ю"
23.00 Д/ф "Принцеса Діана: що ви про неї знаєте?"
23.45 Несеться

СЕРЕДА, 2 липня

5 КАНАЛ

6.15, 7.10, 0.00, 0.45 Т/с "Спадкоємці Дель Монте"
8.00 Час новин. Підсумки дня (Повтор)
9.00 Хвилина мовчання
9.01, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00 Час новин
9.30, 10.15, 11.15, 12.35, 13.20, 14.15, 15.30, 16.15, 17.20, 18.20, 19.40 Марафон "Незламна країна"
14.40, 23.45, 3.15 Гра долі
20.00 Хто з Мірошниченко?
21.45 Український свідок
22.45 Новини ВВС
23.00 Час новин. Підсумки дня
1.30, 4.45 Х/ф

НТН

6.00, 17.30 "Речдок" (12+)
8.45, 16.30 "Речдок. Велика справа" (12+)
9.45, 1.05 "Випадковий свідок"
12.25, 19.20 Т/с "ФБР - 4" (12+)
14.00, 21.00 Т/с "NCIS: Полювання на вбивцю" (12+)
23.30 Т/с "Гавваї 5.0" (12+)
2.30 "Аналітика дня"
5.30 "Таємниці світу" (12+)

ENTER-ФІЛЬМ

6.00 "Спеціальні репортажі Валерії Мікульської"
6.30, 1.30 "Квадратний метр"
8.00, 2.00 "Таємниці світу" (12+)
9.00 "Садів поради"
10.00, 0.30 "Удачний проект"
10.55 "Шість соток"
11.40, 17.15 Х/с Комісар Рекс
13.30, 23.00 Х/с Детектив Гурман
2.30 Правда життя (12+)
3.00 "Єдині новини"

ТЕТ

6.00 Чотири весілля
7.00 Найкраща оселя
8.00 Т/с "Дієта № 0"
10.00 Т/с "Баффі - винищувачка вампірів"
12.40 Х/ф "Зоряні таляри"
13.40 Х/ф "Знайомство з батьками"
15.50 Х/ф "Знайомство з Факерами"
18.00 Х/ф "Знайомство з Факерами 2"
20.00 Х/ф "Як позбутися хлопця за 10 днів"
22.00 Т/с "Пригоди Бампера і Суса"
0.00, 2.30 Т/с "СидОренки - Сидоренки"
1.00 Т/с "Добра відьма"
3.25 Вечірка 3
4.20 Т/с "Батько рулить"
5.10 Ближче до зірок

СТБ

3.00, 10.25, 2.20 Т/с "Історія одного злочину" (12+)
5.35 Т/с "Мислити як злочинець" (12+)
14.15 Т/с "Сліпа" (12+)
17.30 Т/с "Слід" (12+)
20.00 Т/с "К.О.Д." (12+)
21.50 Т/с "Черговий лікар" (12+)
23.45 Т/с "Агенти справедливості" (12+)
1.35 Т/с "Хід прокурора" (12+)

КАНАЛ "2+2"

6.00, 4.25 "Джедаї"
7.10, 8.55 Т/с "Кістки" (12+)
11.30, 1.25 "Загублений світ"
16.05 Х/ф "Не впіймали - не злодій" (12+)
18.35 Х/ф "Вірус" 1999 г. (12+)
20.10 Х/ф "Гра пам'яті" (12+)
22.00 Т/с "Чорний список" (16+)
23.40 Т/с "Козирне місце" (12+)

КАНАЛ "1+1" УКРАЇНА

6.30, 3.00 "Сніданок з 1+1"
10.30 "Одруження наосліп"
12.20 Мелодрама "Школа 3" 3 с.
13.25 Мелодрама "Школа 3" 4 с.
14.25, 23.50 Детектив "Слідство веде Аврора Тігарден" 3 с.
16.15 Детектив "Новобранець" 43 с.
17.10 Детектив "Новобранець" 44 с.
18.05 Мелодрама "Школа 3" 5 с.
19.05 Мелодрама "Школа 3" 6 с.
20.00 Драма "Лікарка за покликанням" 13 с.
21.00 Драма "Лікарка за покликанням" 14 с.
22.00 Детектив "Новобранець" 45 с.
22.55 Детектив "Новобранець" 46 с.
1.40 "Життя відомих людей"

НОВИЙ КАНАЛ

3.25 Знають навіть діти
3.45 Екси (16+)
5.20 Середземноморський check-in
7.00 Х/ф "Скубі-Ду 2: Монстри на волі"
8.45 Орел і Решка. Земляни
10.30 Є питання
12.30 Х/ф "Таро" (12+)
14.15 Х/ф "Чаклунство": Спадок" (12+)
15.55 Х/ф "Похмурі тіні" (12+)
18.00 Т/с "Будиночок на щастя"
20.00 Є питання (прем'єра)
20.55 Х/ф "Останній бойскаут" (12+)
23.00, 0.10 Х/ф "Жага смерті" (16+)
0.00 Звернення Президента
1.00 Х/ф "Не вимикай світло" (16+)
2.25 Служба розшуку дітей
2.30 Аферисти в сітях (12+)

СУСПІЛЬНЕ КУЛЬТУРА

6.00, 7.30 М/ф
6.35 М/с "Родина джіннів 2020" 17, 18 с.
7.35 Візуальний код
8.00 "Я.Є.ТИЛ." 9, 12 с.
9.00 Хвилина мовчання
9.01 Гімн України
9.05, 22.45 Культура на часі
9.30, 0.50 Д/ф "Зірки срібного екрана"
10.25, 10.50, 11.15, 11.40 Д/ф "Морські хижакі"

12.00 Ніна Матвієнко та Дмитро Андриєв. Концертна програма
13.00 Музика заради Перемоги! Концертна програма
14.00 Т/с "Хадсон і Рекс" 65, 66 с. (Канада) 2019 р.
15.40 Т/с "Клан ювелірів" 6, 7 с. (Україна) 2016 р.
17.35 Т/с "Центральна лікарня" 47, 48 с. (Україна) 2016 р.
19.10 Т/с "Таємниці" 33, 34 с. (Україна) 2018 р.
21.00 Х/ф "Анна і Король Дрездена" (Німеччина) 2017 р.
23.10 Х/ф "Жага мандрів" (США) 2012 р.
1.35 Спецпроект "Синдром війни. Я повернувся"
2.25 Д/ф "Кльон. Знайти воєнного злочинця" (Україна) 2023 р.
3.20 Лекторій. Музика
3.45 Лекторій. Поезія
4.15 Лекторій. Література
4.40 Лекторій. Театр
5.10 Спецпроект "На вістрі ножа"

UA: ПЕРШИЙ

6.00 Д/ф "Смерічка"
6.30 Д/ф "У коралі коралі"
7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.02, 9.30, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 23.40, 1.20, 3.00, 5.05 Суспільне Новини
7.10, 7.35, 8.05, 8.35, 9.05, 9.35, 10.10, 11.15, 12.15, 13.15, 14.15, 15.15, 16.15, 17.20, 18.15, 19.15, 20.15, 0.35, 2.15, 3.55 Інформаційний проект Суспільне.
Студія
9.00 Загальнонаціональна хвилина мовчання
17.10, 21.40, 0.20, 2.00, 3.40, 5.45 Суспільне Спорт
21.55 Д/ф "Бізнес ветеранів" 1 с.
22.10 Д/ф "Бізнес ветеранів" 2 с.
22.25 Д/ф "Митці на війні" 6 с.
22.40 Д/ф "На передовій" 1 с.
23.30 Несеться
4.40 Д/ф "Уламки віри"

ЧЕТВЕР, 3 липня

5 КАНАЛ

6.15, 7.10, 0.00, 0.45 Т/с "Спадкоємці Дель Монте"
8.00 Час новин. Підсумки дня (Повтор)
9.00 Хвилина мовчання
9.01, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00 Час новин
9.30, 10.15, 11.15, 12.35, 13.20, 14.15, 15.30, 16.15, 17.20, 18.20, 19.40 Марафон "Незламна країна"
14.40, 23.45, 3.15 Гра долі
20.00 Український свідок
21.45 Д/ф
22.45 Новини ВВС
23.00 Час новин. Підсумки дня
1.30, 4.45 Х/ф

НТН

6.00, 17.30 "Речдок" (12+)
8.45, 16.30 "Речдок. Велика справа" (12+)
9.45, 1.05 "Випадковий свідок"
12.25, 19.20 Т/с "ФБР - 4" (12+)
14.00, 21.00 Т/с "NCIS: Полювання на вбивцю" (12+)
23.30 Т/с "Гавваї 5.0" (12+)
2.30 "Аналітика дня"
5.30 "Таємниці світу" (12+)

ENTER-ФІЛЬМ

6.00 "Спеціальні репортажі Валерії Мікульської"
6.30, 1.30 "Квадратний метр"
8.00, 2.00 "Таємниці світу" (12+)
9.00 "Садів поради"
10.00, 0.30 "Удачний проект"
10.55 "Шість соток"
11.40, 17.15 Х/с Комісар Рекс
13.30, 23.00 Х/с Детектив Гурман
2.30 Правда життя (12+)
3.00 "Єдині новини"

ТЕТ

6.00 Чотири весілля
7.00 Найкраща оселя
8.00 Т/с "Дієта № 0"
10.00 Т/с "Баффі - винищувачка вампірів"
12.50 Х/ф "Соляна принцеса"
13.50 Х/ф "Істи, молитися, кохати"
16.15 Х/ф "Брехун, брехун"
18.00 Х/ф "Шоу Трумена"
20.00 Х/ф "Божевільня на колесах"
22.00 Т/с "Пригоди Бампера і Суса"
0.00, 2.30 Т/с "СидОренки - Сидоренки"
1.00 Т/с "Добра відьма"
3.25 Вечірка 3
4.20 Т/с "Батько рулить"
5.10 Ближче до зірок

СТБ

3.05, 10.30 Т/с "Історія одного злочину" (12+)
5.40, 8.55 Т/с "Мислити як злочинець" (12+)
14.05 Т/с "Сліпа" (12+)
17.25 Т/с "Слід" (12+)
20.00 Т/с "К.О.Д." (12+)
21.50 Т/с "Черговий лікар" (12+)
23.40 Т/с "Агенти справедливості" (12+)

КАНАЛ "2+2"

6.00, 4.25 "Джедаї"
7.30, 9.15 Т/с "Кістки" (12+)
11.50, 2.10 "Загублений світ"
16.20 Х/ф "Гра на виживання" (12+)
18.05 Х/ф "Важка мішень 2" (12+)
20.00 Х/ф "Напад на 13-й відділок" (12+)
22.00 Х/ф "Запаморочення" (12+)
0.35 Т/с "Козирне місце" (12+)

КАНАЛ "1+1" УКРАЇНА

6.30, 3.00 "Сніданок з 1+1"
10.30 "Життя після шрамів", 2 с.
11.05 "Одруження наосліп"

12.25 Мелодрама "Школа 3" 5 с.
13.25 Мелодрама "Школа 3" 6 с.
14.20, 23.50 Детектив "Слідство веде Аврора Тігарден" 4 с.
16.10 Детектив "Новобранець" 45 с.
17.05 Детектив "Новобранець" 46 с.
18.00 Мелодрама "Школа 3" 7 с.
19.00 Мелодрама "Школа 3" 8 с.
20.00 Драма "Лікарка за покликанням" 15 с.
21.00 Драма "Лікарка за покликанням" 16 с.
22.00 Детектив "Новобранець" 47 с.
22.55 Детектив "Новобранець" 48 с.
1.40 "Життя відомих людей"

НОВИЙ КАНАЛ

3.15 Знають навіть діти
3.30 Розкажи історію
4.20 Екси (16+)
5.55 Х/ф "Принц Веліент"
7.40 Орел і Решка. Земляни
9.30 Є питання
11.20 Х/ф "Історія лицаря"
13.50 Х/ф "Дружина напрокат" (12+)
15.55 Х/ф "Люблю тебе ненавидіти" (12+)
18.00 Т/с "Будиночок на щастя"
20.00 Х/ф "Дев'ять ярдів" (12+)
21.50 Х/ф "Без образ" (12+)
23.50, 0.10 Х/ф "Шкатулка одержимості" (16+)
0.00 Звернення Президента
1.35 Аферисти в сітях (12+)

СУСПІЛЬНЕ КУЛЬТУРА.

6.00, 7.30 М/ф
6.35 М/с "Родина джіннів 2020" 18, 19 с.
7.35 Візуальний код
8.00 "Я.Є.ТИЛ." 13, 16 с.
9.00 Хвилина мовчання
9.01 Гімн України
9.05, 22.55 Культура на часі
9.30, 1.05 Д/ф "Зірки срібного екрана"
10.25, 10.55, 11.15, 11.45 Д/ф "Морські хижакі"

12.05 Твоя музика. Тетяна Піскарьова. Концертна програма
13.10 Музика заради Перемоги! Концертна програма
14.00 Т/с "Хадсон і Рекс" 66, 67 с. (Канада) 2019 р.
15.40 Т/с "Клан ювелірів" 7, 8 с. (Україна) 2016 р.
17.35 Т/с "Центральна лікарня" 48, 49 с. (Україна) 2016 р.
19.10 Т/с "Таємниці" 34, 35 с. (Україна) 2018 р.
21.00 Х/ф "Леді Бос" (США) 2016 р.
23.20 Х/ф "Анна і Король Дрездена" (Німеччина) 2017 р.
1.40 "Сильна". Тетяна Гордійчук
2.30 Д/ф "Штурм" (Україна) 2023 р.
3.20, 4.15 Лекторій. Література
3.45 Лекторій. Кіно
4.40 Лекторій. Театр
5.10 Спецпроект "Життя післязавтра"

UA: ПЕРШИЙ

6.00 Д/ф "Велика російська брехня. Спорт"
7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.02, 9.30, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 23.50, 1.30, 3.10, 5.05 Суспільне Новини
7.10, 7.35, 8.05, 8.35, 9.05, 9.35, 10.10, 11.15, 12.15, 13.15, 14.15, 15.15, 16.15, 17.20, 18.15, 19.15, 20.15, 0.45, 2.25, 4.05 Інформаційний проект Суспільне.
Студія
9.00 Загальнонаціональна хвилина мовчання
17.10, 21.40, 0.30, 2.10, 3.50, 5.45 Суспільне Спорт
21.55 Д/ф "Наш хліб" 1 с.
22.20 Д/ф "Наш хліб" 2 с.
22.50 Д/ф "На передовій" 2 с.
23.40 Несеться
4.50 Я.Є.ТИЛ

П'ЯТНИЦЯ, 4 липня

5 КАНАЛ

6.15, 7.10, 0.00, 0.45 Т/с "Спадкоємці Дель Монте"
8.00 Час новин. Підсумки дня (Повтор)
8.50 Натхнення
9.00 Хвилина мовчання
9.01, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00 Час новин
9.30, 10.15, 11.15, 12.35, 13.20, 14.15, 15.30, 16.15, 17.30, 18.20, 19.40 Марафон "Незламна країна"
14.40, 23.45, 3.15 Гра долі
20.40, 21.45 Д/ф
22.45 Новини ВВС
23.00 Час новин. Підсумки дня
1.30, 4.45 Х/ф

НТН

6.00, 17.30 "Речдок" (12+)
8.45, 16.30 "Речдок. Велика справа" (12+)
9.45, 1.05 "Випадковий свідок"
12.25, 19.20 Т/с "ФБР - 4" (12+)
14.00, 21.00 Т/с "NCIS: Полювання на вбивцю" (12+)
23.30 Т/с "Таваї 5.0" (12+)
2.15 "Речовий доказ" (12+)
3.45 "Правда життя. Професійні байки"
4.45 "Таємниці світу" (12+)

ENTER-ФІЛЬМ

6.00 "Спеціальні репортажі Валерії Мікульської"
6.30, 1.00 "Квадратний метр"
8.00, 2.00 "Таємниці світу" (12+)
9.00, 0.30 "Садові поради"
10.00 "Удачний проект"
10.55 "Шість соток"
11.40, 17.15 Х/с Комісар Рекс
13.30, 23.00 Х/с Детектив Гурман
2.30 Правда життя (12+)
3.00 "Єдині новини"

ТЕТ

6.00, 2.45 Чотири весілля
7.00, 4.25 Близько до зірок
8.30 М/ф "Вартовий Місяця"
10.10 М/ф "Принцеса-лебідь"
11.50 М/ф "Братик ведмедик"
13.20 М/ф "Братик ведмедик 2"
14.35 М/ф "Мадагаскар 2"
16.10 Х/ф "Еван Всемогутній"
17.50 Х/ф "Святий Вінсент"
19.50 Х/ф "Навколо світу за 80 днів"
22.00 Ліга сміху. Волонтерський десант
2.00 Розсміши коміка
5.15 Зірки, чутки та галлівуд

СТБ

3.30 Т/с "Агенти справедливості" (12+)
14.15 Т/с "Сліпа" (12+)
17.30, 0.50 Т/с "Слід" (12+)
20.00 Т/с "К.О.Д." (12+)
21.50 Т/с "Черговий лікар" (12+)
23.45 Детектор брехні (12+)

КАНАЛ "2+2"

6.00, 4.30 "Джедаї"
7.00, 8.45 Т/с "Кістки" (12+)
11.15, 1.10 "Загублений світ"
15.05 Х/ф "Найманець" (12+)
17.00 Х/ф "Заручниця 3" (12+)
19.00 Х/ф "Шанхай" (12+)
20.55 Х/ф "Падіння янгола" (12+)
23.00 Х/ф "Дочка генерала" (16+)

КАНАЛ "1+1" УКРАЇНА

6.30, 3.00 "Сніданок з 1+1"
10.30 "Міняю жінку"
11.20 Комедія "Лікарка за покликанням"
19.00 "Світ навиворіт. Україна, 2025", 5 с.
20.00 "Світ навиворіт. Україна, 2025", 11 с.
21.00 Х/ф "Ті звали Нікіта"
23.15 Х/ф "Смертельна пастка"
1.05 "Світ навиворіт"

НОВИЙ КАНАЛ

3.05 Знають навіть діти
3.20 Розкажи історію
4.05 Екси (16+)
5.50 Середземноморський check-in
6.30 М/ф "Кунг-фу панда"
8.10 Т/с "Будиночок на щастя"
12.15 Х/ф "Нічні ігри" (12+)
14.05 Х/ф "Однокласники" (12+)
16.00 Х/ф "Однокласники 2" (12+)
17.50 Х/ф "Хлопці зі стволками" (12+)
20.00 Х/ф "Баррі Сіл: Король контр-абанди" (12+)
22.00 Х/ф "Покерфейс" (12+)
23.50, 0.10 Є питання
0.00 Звернення Президента
1.50 Служба розшуку дітей
1.55 Аферисти в сітях (12+)

СУСПІЛЬНЕ КУЛЬТУРА

6.00, 7.30 М/ф
6.35 М/с "Родина джіннів 2020" 19, 20 с.
7.35 Візуальний код
8.00 "Я.Є.ТИЛ" 17, 20 с.
9.00 Хвилина мовчання
9.01 Гімн України
9.05, 23.00 Культура на часі
9.30 Д/ф "Зірки срібного екрана"
10.15, 10.40 Д/ф "Морські хижакі"
11.00 Д/ф "Арсенал тварин"
12.05 Музика заради Перемоги! Концертна програма
14.00 Т/с "Хадсон і Рекс" 67, 68 с. (Канада) 2019 р.
15.40 Т/с "Клан ювелірів" 8, 9 с. (Україна) 2016 р.
17.35 Т/с "Центральна лікарня" 49, 50 с. (Україна) 2016 р.
19.10 Т/с "Таємниці" 35, 36 с. (Україна)

2018 р.
21.00 Х/ф "Бріджит Джонс: межі розумного" 2004 р.
23.25 Х/ф "Леді Бос" (США) 2016 р.
1.05 Х/ф "В дорозі" (Франція) 2012 р.
3.20 Лекторій. Музика
3.50 Лекторій. Поезія
4.15 Лекторій. Література
4.45 Лекторій. Театр
5.10 Спецпроект "Маріуполь. Проти-стояння"

UA: ПЕРШИЙ

6.00 Д/ф "10 днів незалежності України" 7 с. (Україна)
6.20 Д/ф "10 днів незалежності України" 8 с.
6.40 Д/ф "10 днів незалежності України" 9 с.
7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.02, 9.30, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 23.50, 1.30, 3.10, 5.05 Суспільне Новини
7.10, 7.35, 8.05, 8.35, 9.05, 9.35, 10.10, 11.15, 12.15, 13.15, 14.15, 15.15, 16.15, 17.20, 18.15, 19.15, 20.15, 0.45, 2.25, 4.05 Інформаційний проект Суспільне. Студія
9.00 Загальнонаціональна хвилина мовчання
17.10, 21.40, 0.30, 2.10, 3.50, 5.45 Суспільне Спорт
21.55 Д/ф "Красноярцев. Збитий льотчик"
22.25 Д/ф "Митці на війні" 7 с.
22.40 Д/ф "На передовій" 3 с.
23.30 Тиждень. Крим
23.40 Несеться
4.50 Я.Є.ТИЛ

СУБОТА, 5 липня

5 КАНАЛ

6.15, 7.10, 0.00, 0.45 Т/с "Спадкоємці Дель Монте"
8.00 Час новин. Підсумки дня (Повтор)
8.50 Натхнення
9.00 Хвилина мовчання
9.01, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 21.00 Час новин
9.20, 10.15, 18.20, 19.40 Марафон "Незламна країна"
11.15, 11.35, 12.30 Машина часу
13.15 Бутусов плюс
14.15 Хто з Мірошниченко?
15.30, 23.35 Український свідок
16.15 Дійові особи
19.20 Легендарні воїни
20.00 Рандеву
21.35 Невигадані історії
22.00 Д/ф
23.00 Час новин. Підсумки дня
1.30, 4.45 Х/ф
3.15 Гра долі

НТН

5.45 "Речдок" (12+)
9.05, 22.30 Т/с "Елементарно" (12+)
11.30 Т/с "Таваї 5.0" (12+)
15.30, 0.55 Т/с "Смерть у раю" (12+)
17.30 "Речдок. Велика справа" (12+)
2.50 "Випадковий свідок"
3.15 "Речовий доказ" (12+)
3.45 "Правда життя. Професійні байки"
4.45 "Таємниці світу" (12+)

ENTER-ФІЛЬМ

6.00 "Спеціальні репортажі Валерії Мікульської"
6.30, 1.30 "Квадратний метр"
8.00, 2.00 "Таємниці світу" (12+)
9.00 Садові поради
10.00, 0.30 "Удачний проект"

ТЕТ

6.00 М/ф
6.20 Я люблю Україну
10.00 М/ф "Вартовий Місяця"
11.40 М/ф "Місія: Різдваїний по-рятунок"
13.20 Х/ф "Дора і загублене місто"
15.10 Х/ф "Божевільня на колесах"
17.10 Х/ф "Шахрайки"
19.00 Х/ф "Снігові пси"
21.00 Х/ф "Щасливого Різдва"
23.00 Х/ф "Гламурний бізнес"
0.35 Розсміши коміка
1.55 Найкраща оселя
3.30 Чотири весілля
5.00 Близько до зірок
5.25 Зірки, чутки та галлівуд

СТБ

3.45, 2.25 Т/с "Слід" (12+)
9.20 Т/с "К.О.Д." (12+)
20.00 Звана вечерея (12+)
22.15 Хата на тата (12+)
0.30 МастерШеф. CELEBRITY (12+)

КАНАЛ "2+2"

6.00, 4.15 "Джедаї"
8.40, 2.45 "Загублений світ"
13.15 Х/ф "Вивернення"
15.00 Х/ф "Парк Юрського періоду 2"
17.20 Х/ф "Парк Юрського періоду 3"
19.00 Х/ф "Світ Юрського періоду"
2015 г.
21.10 Х/ф "Джек Райан: Теорія хаосу" (12+)
23.05 Х/ф "Під водою" (16+)
0.55 Х/ф "Людина-вовк" 2010 р. (16+)

КАНАЛ "1+1" УКРАЇНА

7.00, 1.15 "Світ навиворіт"
13.50 Мелодрама "Шанс на кохання"
17.45 "Колесо фортуни", 4 с.
19.00 "Вечірній квартал 2025", 6 с.
21.00 "Вечірній квартал 2025", 5 с.
23.00 Х/ф "Ті звали Нікіта"

НОВИЙ КАНАЛ

3.25 Знають навіть діти
3.40 Екси (16+)
5.10 Середземноморський check-in
5.55 Їжа України
8.30 Однією правою
10.00 Однією правою (прем'єра)
10.55 Вік на вік
12.45 М/ф "Єті"
14.20 М/ф "Грінч"
15.55 Х/ф "Ейс Вентура - детектив з розшуку домашніх тварин"
17.30 Х/ф "Ейс Вентура: Поклик природи"
19.00 Х/ф "Завжди кажи "Так" (12+)
21.00 Х/ф "Маска"
22.55, 0.10 Х/ф "Син Маски"
0.00 Звернення Президента
0.45 Х/ф "Секс-контроль" (12+)
2.25 Аферисти в сітях (12+)

СУСПІЛЬНЕ КУЛЬТУРА

6.00 М/ф
7.55 Межі
8.20 "Роман Ратушний. Сила світла"
9.00 Хвилина мовчання
9.01 Гімн України
9.05 Д/ф "Вижити в дикій природі" 1 с.
10.00 Х/ф "Яків" (Німеччина) 1994 р.
11.40 Х/ф "Гамп: пес, який навчив людей жити" (Чехія) 2021 р.
13.25 Х/ф "Хліб і сіль" 1964 р.
14.55 Х/ф "Божевільне королівство" (Чехія) 2016 р.
16.55 Т/с "Енн" 1, 3 с. (Канада) 2017 р.

20.10 Т/с "Лісабонські таємниці" 1, 3 с. (Франція) 2010 р.
23.15 Стендап
0.55 "Сильна". Катерина Луцик
1.50 Д/ф "На щиті" (Україна) 2022 р.
2.45 Ідемо в музей. Неокуповані. Іванків
3.00 Ідемо в музей. Неокуповані. Криворівня
3.20, 4.15 Лекторій. Література
3.50 Лекторій. Кіно
4.45 Лекторій. Театр
5.15 Спецпроект "Мирний птах"

UA: ПЕРШИЙ

6.00 Д/ф "10 днів незалежності України" 10 с.
6.20 Д/ф "Роман Ратушний. Сила світла"
7.00, 8.05, 9.05, 10.10, 16.30, 18.15, 20.15, 0.50, 2.50, 4.45 Інформаційний проект Суспільне. Студія
8.00, 9.02, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 21.00, 0.10, 2.20, 4.30, 5.30 Суспільне Новини
9.00 Загальнонаціональна хвилина мовчання
12.15 Д/ф "Як українці українською заговорили"
13.15 Д/ф "Чернігівське князівство. 1000 років" 3 с.
13.45 Д/ф "Митці на війні" 4 с.
14.00 Д/ф "Митці на війні" 5 с.
14.15 Д/ф "Війна у В'єтнамі" 2 с.
15.15 "Ремовська Інтерв'ю"
16.15 Д/ф "Герой 2" 6 с.
21.30 Д/ф "Тисячолітня війна. Історичний фронт" 1 с.
22.20 Д/ф "Жінки на службі Рейху" 1 с.
23.15 Д/ф "Королівські родини у війні" 1 с.
0.40 Тиждень. Крим

НЕДІЛЯ, 6 липня

5 КАНАЛ

6.15, 7.10, 0.00, 0.45 Т/с "Спадкоємці Дель Монте"
8.00 Час новин. Підсумки дня (Повтор)
8.50 Натхнення
9.00 Хвилина мовчання
9.01, 11.30, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00 Час новин
9.20 Наживо: Божественна літургія ПЦУ
12.00 Наживо: Божественна літургія УГКЦ
13.40, 21.35 Машина часу
14.10, 23.35 Невигадані історії
14.40, 3.15 Гра долі
15.20 Дайджест
16.00 Рандеву
17.15 СтратКом. Підсумки тижня
18.20 Марафон "Незламна країна"
19.30 Хто з Мірошніченко?
20.10, 22.00 Д/ф
23.00 Час новин. Підсумки дня
1.30, 4.45 Х/ф

НТН

5.45 "Речдок" (12+)
9.05, 22.45 Т/с "Елементарно" (12+)
11.30 Т/с "Таварі 5.0" (12+)
15.30, 1.05 Т/с "Смерть у раю" (12+)
17.30 "Речдок. Велика справа" (12+)

ENTER-ФІЛЬМ

6.00 "Спеціальні репортажі Валерії Мікульської"
6.30, 1.30 "Квадратний метр"
8.00, 2.00 "Таємниці світу" (12+)
9.00 Садові поради
10.00, 0.30 "Удачний проект"
10.55 "Шість соток"
11.40, 17.15 Х/с Комісар Рекс
13.30, 23.00 Х/с Детектив Гурман
2.30 Правда життя (12+)
3.00 "Єдині новини"

ТЕТ

6.00 М/ф
6.20 М/ф "Братик ведмедик"
7.45 М/ф "Братик ведмедик 2"
9.00, 4.25 Ближче до зірок
11.00 М/ф "Балто"
12.25 М/ф "Балто 2. У пошуках вовка"
13.45 М/ф "Балто. Крила змін"
15.15 Х/ф "Моя жаклива няня"
17.00 Х/ф "Моя жаклива няня: Великий бум"
19.00 Я люблю Україну
20.50 Х/ф "Брудні танці"
22.50 Х/ф "Закони привабливості"
0.35 Розмішки коміка
1.55 Найкраща оселя
3.35 Чотири весілля
5.15 Зірки, чутки та галлівуд

СТБ

3.15, 11.20, 1.55 Т/с "Слід" (12+)
6.30 Т/с "Друзі"
9.00 Звана вечеря (12+)
15.45 Супермама (12+)
0.20 ДНК. Свої (12+)

КАНАЛ "2+2"

6.00, 4.20 "Джедаї"
8.45, 1.55 "Загублений світ"
13.15, 23.55 Х/ф "Зоряна брама: Початок"
15.15 Х/ф "Перлини дракона: Еволюція"
16.50 Х/ф "Світ Юрського періоду" 2015 г.
19.00 Х/ф "Світ Юрського періоду 2" 2018 г.
21.15 Х/ф "Світ Юрського періоду 3: Домініон" 2021 г.

КАНАЛ "1+1" УКРАЇНА

7.00, 2.05 "Світ навиворіт"
17.00 Мелодрама "Не можу забути тебе"

21.00 "Клуб 1%", 5 с.
23.00 "Колесо фортуни", 3 с.
0.15 Х/ф "Смертельна пастка"
4.25 "Життя відомих людей"
5.15 "Одруження наосліп"

НОВИЙ КАНАЛ

3.10 Знають навіть діти
3.35 Розкажи історію
4.20 Екси (16+)
5.40 Середземноморський check-in
7.20 Іжа України
10.00 М/ф "Грінч"
11.30 Х/ф "Як Ірвін викрав Різдво"
13.35 Х/ф "Крампус: викрадач Різдва" (12+)
15.20 Х/ф "Син Маски"
17.05 Х/ф "Маска"
19.00 Х/ф "Пікселі" (12+)
20.55 Х/ф "Страшилки" (12+)
22.50, 0.10 Х/ф "Страшилки 2: Привиди Гелловіна" (12+)
0.00 Звернення Президента
0.30 Х/ф "Будинок таємниць" (16+)
2.15 Аферисти в сінях (12+)

СУСПІЛЬНЕ КУЛЬТУРА

6.00 М/ф
6.50 Межі
7.45 Недільна Свята Меса РКЦУ
9.00 Хвилина мовчання
9.01 Божественна Літургія ПЦУ
11.00 Недільна Літургія УГКЦ
12.30 "Наш хліб". Комеч кримських татар
13.05 "Наш хліб". Хала єврейської громади
13.35 Д/ф "Вижити в дикій природі" 2 с.
14.35 Т/с "Енн" 1, 3 с. (Канада) 2017 р.
17.50 Х/ф "Бріджит Джонс: межі розумного" 2004 р.
19.50 Лісапетний батальйон "Неповторна Україна"

22.00 Х/ф "Хлопці побоку" (США) 1995 р.
0.05 Зі своїми по суті
0.55 Спецпроект "Майдан Гідності"
1.55 Д/ф "Записи під вишнею" (Україна) 2022 р.
2.50 Ідемо в музей. Музей Марії Заньковецької
3.15 Лекторій. Музика
3.40 Лекторій. Поезія
4.10 Лекторій. Література
4.35 Лекторій. Театр
5.05 Спецпроект "Слов'янськ. Незабуте"
5.30 Спецпроект "Спадок"

UA: ПЕРШИЙ

6.00 Д/ф "Ціна українського хліба" 3 с.
6.30 Д/ф "Наш хліб" 3 с.
7.00, 8.05, 9.05, 10.10, 16.30, 18.15, 20.15, 0.45, 2.45, 4.35 Інформаційний проект Суспільне. Студія
8.00, 9.02, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 21.00, 0.15, 2.15, 4.20, 5.30 Суспільне Новини
9.00 Загальнонаціональна хвилина мовчання
12.15 Д/ф "Імена" 6 с.
12.35 Д/ф "Без вас" 3 с.
13.35 "Схеми. Корупція в деталях"
14.05 Д/ф "Митці на війні" 6 с.
14.15 Д/ф "Війна у В'єтнамі" 3 с.
15.15 Д/ф "Nostos. Повернення героїв" 1 с.
15.45 Д/ф "Nostos. Повернення героїв" 2 с.
16.15 Д/ф "Герой 2" 7 с.
21.30 Д/ф "Тисячолітня війна. Історичний фронт" 2 с.
22.25 Д/ф "Жінки на службі Рейху" 2 с.
23.20 Д/ф "Королівські родини у війні" 2 с.
5.15 Я.Є. ТИЛ

Обережно – змії!

В Україні із літньою порою року розпочався період активності змій, у п'яти областях зареєстрували випадки отруйних укусів.

Через холодну весну та порушення екосистем, спричинене війною, нині спостерігається пік активності змій.

Як уникнути неприємної зустрічі з ними розповіли в Центрі громадського здоров'я.

«Змії в нашій країні активні з квітня до жовтня, найбільше шансів зустріти їх – у квітні-травні, під час шлюбного періоду. Другий пік – восени, у вересні», – йдеться в повідомленні.

Як не стати жертвою отруйної змії?

Оберіть одяг, який захистить від укусів, бажано носити штани із щільної тканини, які потрібно заправляти у взуття.

Ретельно перевірити місце відпочинку, перш ніж сісти десь на природі, постукайте по землі палицею, щоб налякати змію.

Не спішіть торкатись невідомих предметів не перевіривши їх, змії полюбують ховатись у старих пенях, копицях сіна, під каменями чи стовбурами дерев.

Якщо побачили змію, не робіть різких рухів і не наближайтесь до неї, краще за все буде завмерти або без різких рухів відійти вбік.

Не намагайтесь вбити чи зловити змію, вони не нападають першими, а агресивними стають лише у разі небезпеки.

Якщо вас вже вкусила змія потрібно якнайшвидше потрапити до лікарні та отримати медичну допомогу, адже укуси насамперед небезпечні через ускладнення після них.

Як надати медичну допомогу при укусі, якщо лікарні поруч немає:

потрібно забезпечити мінімум рухів і спокій;

пити багато води;

обробити місце укусу антисептиком;

зняти з одяг, взуття або прикраси з кінцівки, яку вкусила змія;

прикласти лід, обмотаний тканиною;

зафіксувати на місці уражену кінцівку у разі транспортування; випити 1-2 таблетки від алергії.

Чого не можна робити у разі укусу змії?

Не висмоктуйте отруту, так ви можете отримати алергічну реакцію та набряк верхніх дихальних шляхів.

Не вживайте алкоголь.

Не накладайте джгутів.

Не припікайте рану.

Юрій РОМАНЮК,

лікар із загальної гігієни Івано-Франківського відділу
ДУ «Івано-Франківський центр контролю
та профілактики хвороб МОЗ України»

Підготовка складських приміщень для зберігання зерна

Частіше всього основною причиною втрати врожаю стає неякісна підготовка приміщень до зберігання, так як через це поширюються шкідники хлібних запасів. Саме тому слід приділити увагу ретельній підготовці складських приміщень до засипання зерна нового врожаю. Сховища до приймання насіння нового врожаю починають готувати відразу після звільнення їх від насіння або зерна старого врожаю. Період між закінченням весняної сівби і початком дозрівання зернових використовують для ремонту та приведення в повну готовність насіннесховищ, механізмів, сушарок, зерноочисних машин, інвентарю.

Зерносховища потрібно звільнити від зерна, що в ньому зберігалось, й зернових відходів, сміття; очистити місця, де оселяються й розмножуються комірні шкідники (підлога, стіни, опорні стовпи, балки, кутки, пази, щілини, підпілля, тара, інвентар, обладнання), та прискладську територію. Зернові склади мають бути сухими. В сирих складах зерно легко пошкоджується пліснями, бактеріями, комірними шкідниками. Якщо сиріють стіни, побудовані з цегли або каменю, то їх із середини обшивають дошками або пресованими плитами на висоту насипу насіння, залишаючи між стіною та обшивкою проміжок 10-20 см для циркуляції повітря.

Зметені залишки треба перевірити на наявність шкідників, щоб правильно визначитися з дезінсекцією. Зібране сміття вивезти й знищити (спалити або закопати). Приміщення складів провітрити, просушити, побіліти розчином хлорного вапна та провести дезінсекцію.

Знезараження порожніх зерносховищ хімічними препаратами – це одночасно профілактичний і винищувальний захід – дезінсекція (знищення комах і кліщів) і дератизація (знищення гризунів).

Дезінсекцію порожніх складів здійснюють вологим способом, з допомогою фумігації та аерозольною обробкою. Обробку вологим способом рекомендується застосовувати,

якщо приміщення заселені не стійкими проти інсектоакарицидів шкідниками (кліщі, борошноїди, молі, вогнівки). В зерносховищах, де виявлено довгоносоків, та інших небезпечних і стійких проти інсектицидів шкідників, слід провести фумігацію або аерозольну обробку.

Для знищення гризунів ставлять капкани, пастки, різні принади з отрутою, використовують хімічні препарати, природних ворогів гризунів. Однак, попри високу ефективність інсектицидів хімічного походження, слід наголосити, що вони небезпечні для людей, тварин і довкілля.

Розміщувати зерно необхідно роздільно за категоріями натурної маси, засміченості, вологості. Зерно нового врожаю треба зберігати окремо від зерна врожай минулих років, насіння – окремо від продовольчого й фуражного.

Вирішальними факторами для зберігання насіння є його вологість та температура: оптимальна температура при зберіганні становить +5-10°C, вологість насіння пшениці, жита, ячменю, вівса не повинна перевищувати 14%. При вологості насіння на критичному рівні розпочинається ріст і розвиток мікроорганізмів. Наприклад, гриби-ксерофіти можуть розвиватися на поверхні насіння зернових з вологістю 14,5-15,0%, а на насінні бобових – з вологістю 16%. У таких умовах, особливо на свіжозібраному насінні, спостерігається так зване в'яле пліснявіння. При цьому мікроорганізми проникають у внутрішні тканини насіння, уражають його і руйнують не лише покривні тканини, але і зародок. В'яле пліснявіння, особливо в період післязбиральної обробки насіння, може призвести до повної втрати схожості.

Своєчасна та якісна підготовка зерносховищ дасть змогу зберегти зібраний врожай та не допустити втрати якості зерна!

**Любов ІВАНЮК, державний інспектор
ГУ Держпродспоживслужби
в Івано-Франківській області**

Як вберегти картоплю від фітофтори

Існує кілька методів боротьби з фітофторою:

Профілактика. Це найкращий спосіб захисту. Для профілактики рекомендується:

- Висаджувати стійкі до фітофтори сорти картоплі.
- Дотримуватися сівозміни.
- Садити картоплю на сонячних, добре провітрянаних ділянках.
- Не загущати посадки.
- Регулярно прополювати та рихлити ґрунт.
- Збирати врожай вчасно.

Хімічні методи. Якщо фітофтора вже з'явилася, без хімічних препаратів не обійтись.

- Найефективнішими фунгіцидами для боротьби з фітофторою на картоплі є Радоміл-Голд, Скор, Квадріс, Бордоська суміш.
- Важливо використовувати препарати згідно з інструкцією та дотримуватися правил безпеки.

Біологічні методи. Біопрепарати, такі як Фітоспорин та Фітодоктор, є більш безпечною альтернативою хімічним фунгіцидам.

- Вони містять бактерії, які знищують спори фітофтори.
- Біопрепарати ефективні лише при профілактичному застосуванні та за умови постійно вологого ґрунту.

Народні методи. Існує багато народних методів боротьби з фітофторою, наприклад:

- Обробка картоплі розчином попелу.
- Опрыскування йодом, марганцівкою, метронідазолом.
- Використання морської солі, кефіру, пекарських дріжджів.

Важливо!

- Не можна використовувати для боротьби з фітофторою препарати, призначені для інших культур.
- Перед використанням будь-якого препарату уважно прочитайте інструкцію.
- Обробляти картоплю слід в суху безвітряну погоду.
- Під час роботи з хімічними препаратами використовуйте захисний одяг, рукавички та респіратор.
- Захистивши картоплю від фітофтори, ви зможете зберегти врожай та насолодитися смачними плодами своєї праці.

Дотримуючись цих порад, ви зможете захистити свій урожай картоплі від фітофтори та насолодитися смачними плодами своєї праці.

Додаткові поради:

- Регулярно оглядайте картоплю на наявність ознак фітофтори.
- При перших ознаках хвороби негайно вживайте заходів для її лікування.
- Не їжте уражену фітофторою картоплю.
- Знищуйте уражене бадилля та бульби.

Білокрилка на капусті

Кліматичні зміни щораз більше впливають на ведення сільського господарства та вирощування городини на власних ділянках. Останні роки значною проблемою на наших городах стала білокрилка, з якою тепличники вже давно знайомі та борються. Це непростий шкідник.

Білокрилка – дрібна комаха належить до родини рівнокрилих (*Homoptera*) з двома парами вузьких, однаково розвинених крил білого кольору, які вкриті лусочками. Відомо понад 80 видів поширених в усіх країнах світу, але в Україні зустрічається близько 5 видів. Білокрилки тримаються на нижній поверхні листя, живляться соками рослин. У раціон харчування білокрилки може входити більше 300 видів рослин, але більшу перевагу вона віддає овочевим культурам. Особливу небезпеку ця комаха представляє для садівничих господарств і сільськогосподарських угідь, оскільки, нападаючи на поля, білокрилка пошкоджує капусту, огірки, кабачки, помідори, горох та інші культури.

Існуючі погодно-кліматичні умови є сприятливими для розвитку білокрилки у відкритому ґрунті. Шкідник акліматизувався, і щорічно його популяція зимує в лісовій підстилці, незважаючи на низькі температури і незначний сніговий покрив.

Шкідник надає перевагу вологим і затіненим місцям. Личинки і дорослі комахи, висмоктуючи сік, викликають пожовтіння листя. При сильному ступені пошкодження рослини відстають в строках цвітіння, плодоутворення, досягання плодів, росту і розвитку. Врожайність значно знижується. Крім безпосередньої шкоди, завданої білокрилкою, завдають шкоди і сажисті грибки, що селяться на цукристих виділеннях личинок білокрилки. Міцелій вкриває всю листову поверхню, перш за все на нижніх ярусах, що в кінцевому підсумку призводить до зниження

інтенсивності. Одна доросла особина білокрилки і її личинка переносять величезну кількість хвороб рослин, в тому числі і вірусних інфекцій.

Як виявити білокрилку? Помітивши пролітаючих над рослинами білих маленьких метеликів, необхідно простежити за місцем їх приземлення, доторкнутися до листя рослини, тим самим струсивши їх. У випадку, якщо відбувається заселення білокрилкою ваших плодово-овочевих угідь, то тут же над рослиною сформується біла хмара з білокрилок.

Для регулювання чисельності білокрилки на овочевих культурах велике значення мають систематичні спостереження, та регулярно потрібно знищувати бур'яни, на яких вони переховуються. На невеликих площах на овочевих культурах можливим є застосування жовтих клейових пасток.

Для обмеження чисельності шкідника є інсектициди такі як актеллік, к.е. 0,3-1,5 л/га, енжіо 247 SC.к.с., вертимек 018 ЕС,КЕ, 0,7-1,0 л/га, біопрепарат натургард, в.р., 0,3-1,0 л/га; та інші згідно «Переліку...». Ефективними є композиції інсектицидів з обов'язковим додаванням прилипача. Кількість обробок залежить від чисельності фітофага та ефективності препарату. Інтервал між обробками не має перевищувати 10 днів. Для одержання бажаної ефективності препарату потрібно забезпечити максимальне потрапляння робочого розчину на нижню частину листка.

Нагадуємо, що при роботі з пестицидами необхідно суворо дотримуватись регламентів застосування препаратів, правил техніки безпеки та санітарно-гігієнічних вимог.

Галина ЧАПРАНСЬКА, головний спеціаліст управління фітосанітарної безпеки ГУ ДПСС в Івано-Франківській області

Вершинна гниль на помідорах. Що потрібно зробити, щоб не втратити врожай

Фітофтороз та вершинна гниль – головні вороги врожаю помідорів, знайомі всім садівникам. Ці грибкові захворювання завдають значної шкоди, тому важливо знати, як їм протистояти.

Вплив факторів довкілля на розвиток хвороб

Розвитку фітофторозу та вершинної гнилі сприяють не лише несприятливі погодні умови, але й дефіцит мікроелементів.

Нестабільність температурного режиму: різкі перепади температур та прохолодна, волога погода створюють сприятливі умови для розмноження збудників хвороб. Спори грибка легко проникають через пошкоджене листя та плоди, утворюючи характерні коричневі плями, які згодом розростаються, стають водянистими та чорніють.

Нестача мікроелементів: дефіцит кальцію та бору робить рослини більш вразливими до грибкових інфекцій. Кальцій необхідний для формування клітинних стінок плодів, а бор – для засвоєння кальцію.

Профілактика – запорука рясного врожаю

Обробка кальцієвими препаратами: для профілактики рекомендується використовувати препарати на основі кальцію. Найкраще використовувати хелатні форми кальцію, які легко засвоюються рослиною.

Оптимальні умови для засвоєння кальцію: важливо враховувати, що для засвоєння кальцію рослиною потрібна низька температура повітря.

Ефективні препарати: одним із дієвих засобів є «Брексил кальцій». Його розчин (30 г на 10 л води) використовують для обробки рослин раз на 14 днів.

«Брексил кальцій»: щит від фітофторозу та вершинної гнилі

«Брексил кальцій» – це не просто добриво, а й ефективний захист від грибкових захворювань. Кальцій, що входить до його складу, зміцнює імунітет рослин, роблячи їх більш стійкими до інфекцій.

Переваги регулярного застосування «Брексил кальцію»:

- Зміцнення клітинних стінок плодів, що робить їх стійкими до розтріскування.
- Покращення засвоєння поживних речовин.
- Підвищення стійкості до несприятливих умов довкілля.
- Зниження ризику розвитку фітофторозу та вершинної гнилі.

Захистіть свої помідори вже сьогодні!

Не чекайте, коли хвороба вразить ваші рослини. Застосовуйте «Брексил кальцій» профілактично, і рясний урожай здорових помідорів вам гарантований!

Пам'ятайте: профілактика та своєчасне застосування якісних препаратів – запорука здоров'я ваших рослин та щедрого врожаю.

26 червня – Міжнародний день боротьби проти зловживання наркотиками та їх незаконного обігу

Історія боротьби з розповсюдженням наркотиків або, принаймні, спроб якось контролювати їх обіг налічує вже майже 100 років.

У лютому 1909 року Шанхайська опіумна комісія, участь у роботі якої взяли 13 країн, намагалася знайти шляхи обмеження ввезення наркотиків з азіатських країн. І сьогодні, через майже століття, ми далекі від вирішення проблеми.

У 1987 році Генеральна Асамблея ООН ухвалила щорічно відзначати 26 червня як Міжнародний день боротьби зі зловживанням наркотичними засобами та їх незаконним обігом на знак вираження своєї рішучості посилювати діяльність та співробітництво з метою досягнення мети створення міжнародного суспільства, вільного від зловживання наркотиками.

Чим небезпечна наркоманія?

По-перше, якщо хворий не буде лікуватися, не змінить свого способу життя, то його організм швидко почне руйнуватись. Під дією наркотиків згорають нервові клітини, різко знижуються захисні реакції організму, людина швидко піддається захворюванням.

По-друге, наркомани не є повноцінними членами суспільства. Загальна деградація особистості починається в 15-20 разів швидше, ніж від алкоголю. Наркоман стає черствим, егоїстичним, дріб'язковим, дратівливим, йому байдужа доля близьких людей. Особливо згубно діють наркотики на підлітків і жіночий організм.

По-третє, наркомани – потенційні злочинці. Будь-яким шляхом наркоман намагається отримати свою дозу наркотику. Час, енергія йдуть на те, щоб дістати сам препарат або гроші на його придбання. Для досягнення цієї мети вони йдуть на все: брехню, насильство, крадіжки і навіть на вбивство. В свою чергу і самі наркотики збуджують агресивність. Інколи, не маючи сили переносити «наркотичний голод», наркомани намагаються покінчити із собою.

Чому підлітки бажають на собі випробувати дію наркотиків? – Цікавість. Статистика свідчить, що 60 відсотків молоді пристосувались до наркотиків через надмірне зацікавлення.

Слабка сила волі, невміння «встояти» в житті, страх «відколотися» від компанії.

Типова помилка в тому, що начебто наркоман може взяти себе в руки і припинити прийом наркотиків в будь-яку хвилину. Формула «Я спробую і кину» – найпоширеніша пастка.

Ні під яким видом, ні під якою пропозицією, ні через цікавість, сміливість чи з почуття товарищескості – не вживайте наркотики! Пам'ятайте, що це не солодке заняття, не приємне проведення часу, а хвороба, яка майже не виліковується: страшна, виснажлива, руйнуюча!

За сприятливих умов наркоманія швидко поширюється серед населення. Стає заразною і розповсюджується на зразок епідемії. Хворий, як правило, намагається втягнути до вживання наркотиків ще когось. Такі властивості цієї хвороби, і ми повинні усвідомлювати небезпечність перебування хоча б одного наркомана в колективі учнів чи дорослих.

Дослідженнями встановлено, що наркоманія частіше розвивається у неврівноважених, психопатичних осіб, підлітків. Найчастіше зустрічається наркоманія морфійного типу. Шляхи введення наркотику в організм можуть бути різні: від вживання через рот – до внутрішньовенного введення. Найбільший ефект виражений при внутрішньовенному введенні. Колються у всі вени, початкуючі наркомани – у видимі, поверхневі в місцях ліктьових згинів. Вони пізніше западають і їх легко помітити. Щоб приховати хворобу, наркомани з часом починають колотися в менш помітні місця.

Наркомани – молоді люди, середній вік яких 30 років. Багато з них не досягнувши повноліття, хворіють недугами, характерними для людей похилого віку – серцевою і легеневою недостатністю, в них зношене серце, ламкі судини. В 16-20-літніх – вже набряклі сірі обличчя, випали зуби та волосся.

Наркоманія страшна сама по собі. Людина, яка стала на цей шлях, рано чи пізно втрачає людську подобу. Крім цього, наркомани піддаються ще одній небезпеці – зараженню венеричними хворобами, в тому числі і СНІДом.

Як свідчить статистика, в країні йде невпинний процес поширення наркоманії серед неповнолітніх. З початку 90-х років в Україні число наркозалежних щорічно збільшується на 10-12%, з цього числа на дорослих приходить тільки 27%, тоді як на підлітків – 60%, а на дітей у віці від 11 до 14 років – 13%. Тому виникає нагальна потреба в розгортанні широкої роз'яснювальної та профілактичної роботи серед підростаючого покоління.

Що робити батькам, якщо вони дізнались, що їхня дитина вживає наркотики?

1. Не впадати в паніку й не доводити до неї дитину.
2. Піти з дитиною до нарколога чи психолога.
3. Шукати причину. Можливо, вона в самих батьках, а не в дитині.

(Наприклад: Вони мало звертали на неї увагу. Їй немає куди дітися. У неї немає взаєморозуміння з батьками. Допустити думку, що дитина це робить проти батьків).

4. Не забувати, що батьки в молодості теж щось порушували.
5. Не говорити, що «нам можна, а вам – ні».
6. Не говорити дітям, що вони ще малі і нічого не бачили в житті.
7. Не думати, що діти не бачать того, що робиться в сім'ї.
8. Приділяти більше уваги дитині.
9. Проводити з дитиною більше часу.

Слід пам'ятати: якщо виникає проблема – не відкладайте, звертайтеся до нарколога.

Наркоманію без перебільшення можна назвати самим страшним явищем нашого століття. В її підступні сіті з кожним днем потрапляє все більше людей, які намагаються втекти від проблем і стресів. Але ціна такої «втечі» виявляється занадто високою, і результати експерименту над собою здебільшого виявляються незворотними.

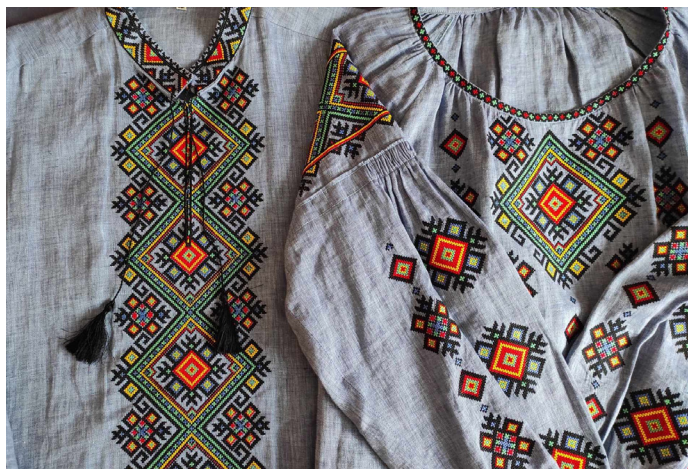
Люди всього світу, що піклуються про здоров'я своєї нації, об'єднуються в боротьбі з цим жакливим явищем. Саме тому і було засновано Всесвітній день боротьби з наркоманією, що нагадує всьому людству про це страшну недугу.

Відзначає цей День – щороку 26 червня – й українська громадськість. І не лише з почуття солідарності з міжнародною спільнотою, а й через те, що це реальна загроза для здоров'я нації, збереження її генофонду. Адже 2013 року Управління ООН з наркотиків та злочинності обрало Україну серед 24 країн, що потребують першочергової допомоги через високий рівень вживання ін'єкційних наркотиків та поширення ВІЛ серед тих, хто вживає такі наркотики.

У боротьбі з наркоманією пріоритетною має бути профілактика, адже будь-яке захворювання легше попередити, ніж долати його наслідки. Культивування здорового, активного способу життя, пропаганда культурного розвитку, особистої відповідальності кожного за власне здоров'я, фізичний і моральний сам – надважливе завдання державної політики й обов'язок самих громадян.

**Юрій МКУЛА, лікар із загальної гігієни
Івано-Франківського відділу
ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ»**

Розпаровані вишиванки – символ любові і пам'яті про Василя Васильовича Грещука

17 червня у читальному залі Івано-Франківської МЦБС відбулася зустріч із поетесою, доценткою, науковицею Валентиною Василівною Грещук. У творчому доробку авторки дві поетичні збірки: «Ми зустрінемося там, де не буде війни» і «Я тобою дихаю і живу». Крайня із них присвячена її чоловіку Василю Грещуку, який уже у засвітах. Також на зустрічі була представлена книга спогадів про Василя Васильовича «Професор Василь Грещук: у любові до слова».

Поезії Валентини Грещук зміцнюють бойовий дух наших захисників та додають віри у швидку перемогу українського народу. У заході взяли участь студентки Валентини Василівни, що декламували її поезії. Вірші Валентини Грещук часто монтують як відеоролики. Особливо вразила поезія про вишиванки:

*...Дні мої вже на двох не діляться,
вечори і світанки обкрадені,
мрії теж ніяк не насміляться
розпитати, чому вони зраджені?
Де удвох ми були, одна тепер йду,
де сміялися разом, плачу я,
вкупі радість ділили, печаль і біду,
все утратило сенс і значення.
Розірвалося ціле на два шматки,
розійшлися дві дороги у різний бік,
я в намисто збираю зі сліз разки,
«та не плач», ... у любові прожив я вік...*

У любові до слова, у любові один до одного... Кожен із присутніх відчув на собі той промінь любові, що ви-кликало сльози щирого зворушення.

Голосом сурми і криком віри руйнуємо єрихонські стіни!

*Очі мої я підводжу на гори:
звідки прийде моя допомога?
Допомога моя від Господа,
що сотворив небо і землю.
Не дасть нозі твоїй спіткнутись,
Той що тебе пильнує не буде дрімати.
(Пс. 121)*

Вже доброю традицією у храмі св. Вознесіння смт. Брошнів-Осада стала так звана Єрихонська молитва за зруйнування стін духовного Єрихону. Стояння започаткував отець-декан Володимир Майка. «День змінює ніч і кожна хвилина заповнена молитвою до Бога», – ділиться священник. Назва молитви взята за аналогією до Старозавітного міста Єрихон, яке Ісус Навин на чолі із численним військом зміг узяти лише молитвою. Протягом семи днів вони носили кивот довкола стін міста і на сьомий день сталося диво – міцна фортеця розсипалась.

«Це своєрідний молитовний забіг, – наголошує отець Володимир. – Бо в кожного з нас свій «Єрихон»: хвороби, страхи, конфлікти, проблеми в сім'ї, в родині чи в колективі, різноманітні залежності, фінансові труднощі. Та найбільша сьогодні проблема для всіх нас це війна. І тому нам потрібна Божа допомога, яка здатна зупинити війну, і зруйнувати всяке зло, яке стало нам на перешкоді. Нехай молитва кожного з вас стане тим голосом сурми і криком віри, перед якими розсипляться і впадуть стіни зла. Бо немає нічого неможливого для Бога!».

При запалених свічках, вдень та вночі, люди поспішають на молитву і перед кивотом віри заносять свої прохання. Таке стояння у храмі практикують вже не вперше і щоразу молитва приносить свої плоди.

Разом із тим, у храмі лунають молитви до святого Спиридона Триміфутського – покровителя бідних та знедолених. Неабиякого поширення молитва набуває у наш час, коли воїни боронять нашу Батьківщину, ми, як ніколи маємо стояти на духовному фронті, щоб руйнувати Духовний Єрихон. Бо коли наші воїни не сплять, ми теж маємо бути на сторожі віри. І будьмо певними, що його стіни впадуть перед нами, розсипляться і ми здобудемо довгождану перемогу. Тож хай нам у цьому допоможе Господь!

«Інша молитва» – дивовижні виміри звичних речей

«Коли мені так сумно, порожньо і темно, усміхнися до мене», – читаємо у збірці віршів Яна Твардовського (у перекладі Дзвінки Матіяш) «Інша молитва» і відчуваємо на собі усмішку Бога. Як важливо починати молитву, як і будь-яке діло з усмішки. «У містечку, в якому люди обмінюються усмішками – / де немає нічого незвичайного, / в кімнатці, де розбиваються каштани, / де живеш за власними межами, / молишся до свого ангела... / Сховай скарги у шухляду – / помолися зі мною – / попроси святості – найпростішої, як горобець, сірої». У віршах-сповідях Яна Твардовського віднаходимо іншу молитву, іншу святість – вона правдива, хоч непомітна для людського ока, вона щира і справжня, вона «про того / що сховався в затінку / і раптом від сліз легкий і гарячий як липень / йде далі перетворений на ніжне серце скрипки».

У цій маленькій збірочці знаходимо відповідь на питання, де живе Бог: «Він у серці що калатає / у теплій осені / у забутті того що боліло / у прощенні гріхів / у розламаній скибці хліба / на вівтарі (...) / Мамині черевики порвані аж до крові / більше розкажуть про Нього». Тут віднаходимо незвичний «Іспит совісті» і запитуємо себе: «Чи я не перекикував Тебе / чи не приходив завжди на день пізніше / чи не тікав у темні ридання / зі своєю любов'ю (...) / чи не викрадав Твого часу / (...) / чи не збирав зірок які вже давно згасли / чи не писав вишуканого щоденника своїх образ / чи не залівав у теплий куток захищаючи / свою вразливість як гусячу шкірку / (...) / чи коли молився до Ангела-Хоронителя / не хотів часом бути ангелом а не хоронителем..?» Сказано тут і про те, як потрібно писати: не полюючи на красиві слова, не будучи надто самовпевненим, не любити любов'ю меншою за любов. Бо поезія – це «про теплий гул на сходах по яких несуть надію хворим – / про сніг що падає на руки – вчить роздавати».

Найбільше зворушили рядки, у яких автор застерігає від безсердечної любові: «як часто серце потрібне тільки для сліз / для того щоб писати зворушливі листи / принагідно розчулюватися / малювати святих / шукати іншого який тобі не пара / обирати середину легку

а не золоту / ревнувати по телефону / віднаходити слабкі місця каменя...». Тим самим ніби підводить нас до висновку: «Серця іще не досить аби любити».

«Інша молитва» – це про зустрічі, інші зустрічі, часто випадкові, але очікувані. І ті, коли вже під час самої підготовки, забуваємо про особу, котрої чекаємо. Лише згодом розуміючи, чому двері були замкнені, дзвоник не спрацював, а стуку ми не почули. Це про зустрічі на відстані кроку, дотику, погляду. Зустрічі, які ти відчуваєш серцем і сокрушуєшся. Вона про маленьку віру і великий біль, нестримне чекання і обмежений час, безсердечну любов і сердечні сльози. А ще – про інший вимір самотності:

самотність це новини

лист порожній вокзал тиша

І про інший вимір правди: «Є правда позолочена / є трохи невчасна / є така як загадка що сховалась у темряві / є правда у білих рукавичках / правда як рана / як краса що минула а чеснота лишилась / як камінь що каже до тих що все знають найкраще / приходь сюди за триста років тоді поговоримо / є також правда що себе соромиться / сумна худа як тріска / бо занадто конкретна».

Тут – і інший вимір терпіння, роздуми про хрест, який упокорює, мовчання, яке пробуджує душу, любов, якої неможливо позбутись. І про сльози: «Є сльоза непомічена щоб нічого не питали / є така сльоза що не знаєш / чи проводити чи зустрічати / є така сльоза що думала / хай розуму буде соромно / а не порядному тілу / є сльоза святенництва між вервиці зернами / є сльоза твердіша за слово / є кумедна чк зарплата мізерна / така і сяка / і завжди німа».

«Інша молитва» – про інше тепло, і інший сніг, від них не буває надто холодно чи спекотно. Ти просто відчуваєш спокій і смирення, неземну благодать від цих дивовижних доторків природи до твого серця.

«Серце скрушене не відкину», – читаємо в Біблії, Ян Твардовський продовжує цю думку: «серце що любить нічим не буває». Бо часто «вірити – це довіряти коли чудес немає».

«Інше життя» Христини Козловської – про досі нечувану легкість

Ця книга про інший вимір життя, інший вимір любові, про танці наодинці і крила, які проростають не з-під рук, а глибше. Вона – про порятунк, який має бути, якого ми шукаємо, але не завжди хочемо.

«Його звали Борис, і він вмів гарно сміятися. Його сміх був могутній та розлогий, як грім, що котиться над горами». Аліні здавалося, що його ім'я, мов заклик. Заклик боротися!

Як воно? Боротися за свої крила? Коли не те, що ніхто не вірить... А всі довкола просто бояться того, що ти інша.

«Він був наче скала, темний, широкий, здавалося, вічний». «Та й навіщо боротися з тим, чого ти насправді прагнеш?»

«Віднині вона вже не зможе бути такою, якою була досі. Здавалося, вона вже ніколи не зможе відірватися від землі і від цього сильного чоловіка...»

«– А що, як я їх зніму?»

– Кого?

– Черевики.

– Що ти таке кажеш?»

Вростати в землю чи літати? Дарувати щастя чи свободу?

Вперше і востаннє!

А якщо коли «літати» – не те саме, що «кохати» і легкість сильніша за прив'язаність? А що коли?..

Сторінки 14-15 підготувала Марія ФЕДОРІВ

число 26 (1843), п'ятниця, 27 червня 2025 року

ПЕРЕДБАЧЕННЯ НА ТИЖДЕНЬ

ОВЕН (21.03-20.04)

Якщо раз пізнав, де правда і звідки світло, – більше не тупцюватимеш у темряві.

ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05)

Якщо боїшся думки інших людей – це ще не наявність совісті.

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06)

Якщо тобі приємна ненависть, завжди знайдеться той, кого ненавидітимеш.

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10)

Якщо твої дії надихають інших людей, значить ти лідер.

СКОРПІОН (24.10-22.11)

Якщо ти зробив свій вибір – це і є твоє провидіння і твій провідник.

СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12)

Якщо наші руки працюють, то все інше – в руках Божих; а руки Він нам дав для праці.

РАК (22.06-23.07)

Якщо сидимо в житті без діла, уподібнюємося до молі, що сидить у чужій шафі і їсть чужу шубу.

ЛЕВ (24.07-23.08)

Якщо скажеш мені – я забуду, якщо покажеш мені – я не запам'ятаю, якщо зробиш мене учасником – я зрозумію.

ДІВА (24.08-23.09)

Якщо хочеш навчитися говорити «ні», то першим повинен бути ти сам.

КОЗЕРІГ (22.12-20.01)

Якщо удари друга ранять, то поцілунки недруга можуть убити.

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02)

Якщо ідеальних людей немає, зате є ідеальні цілі.

РИБИ (20.02-20.03)

Якщо зумієш повести за собою одну людину, то це вдасться і з натовпом.

Для створення гороскопу використано цитати з книги Мирослава Дочинця «Якщо послухати мудреців».

Чемпіонат України з легкої атлетики серед майстрів

На світлині зліва направо: Михайло Синоверський, Володимир Дяченко, Іван Файчак, Василь Кричун, Василь Бахталовський, Марія Маковійчук, Ярослав Остафійчук, Іван Дзуль.

7-8 червня в Кам'янець-Подільському відбувся чемпіонат України з легкої атлетики серед майстрів. У змаганнях взяли участь збірні команди з 16 областей та столиці. Успішно виступили представники нашої області, які завоювали 14 перших, 10 других та одне третє місце. В результаті команда зайняла ДРУГЕ загальнокомандне місце.

Спортивну славу Прикарпаття примножували іванофранківці Іван Файчак, Василь Кричун, Ярослав Остафійчук, Василь Бахталовський, Володимир Дяченко, Михайло Синоверський, калушанин Іван Дзуль та представниця Снятинщини Марія Маковійчук. Кам'янець-Подільський знову потішив нас прекрасною погодою.

Головний редактор
Ігор ДАРМОНУК
Журналіст **Марія ФЕДОРІВ**

Редакція не завжди поділяє думку авторів публікацій і має право на скорочення та редагування оригіналів. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та інших відомостей несуть автори публікацій. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами ведеться тільки на шпальтах газети. Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе рекламодавець. © При передруку наших публікацій посилання на газету обов'язкове. © Частина тиражу розповсюджується безкоштовно.

Вихідні дані:
Газета «Рідна земля»
Випуск № 26 (1843) від 27 червня 2025 року (п'ятниця)
Індекс видання: 60985
Наклад 3615
Адреса (юридична/поштова): Україна, 76018, Івано-Франківська обл., Івано-Франківський р-н, м. Івано-Франківськ, вул. Старозамкова, буд. 2
Контакти редакції (з 10 по 17 з пн.-пт):
Головний редактор: Ігор ДАРМОНУК +380956800560
Журналіст: Марія ФЕДОРІВ +380979799409
e-mail: gazeta-ridnazemlya@ukr.net
Ідентифікатор медіа: R30-02973

Газету віддруковано у друкарні видавництва «Фоліант».
Зам. № 26/25. Друк офсетний.
Підписано до друку 25.06.2025 року о 10:00 год.